

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. VII. 25 • Nr. 30/31 (2056-57-)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-6220

Grižęs iš Helsinkio Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos, dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, liepos 10 d. padarė platesnį pranešimą Vliko Valdybai, o liepos 11 d. spaudos ir radijo atstovams New Yorke. Dr. Valiūnas vadovavo Vliko sudarytai delegacijai iš jo, dr. Petro Vileišio, dr. Jono Genio ir magistrės Eglės Žilionytės. Be to, jis kaip Pasaulinės Baltų Santalkos pirmininkas Helsinky koordinavo veiklą su latvių ir estų delegacijomis.

Nors kiekviena delegacija nusigabeno savo paruoštos medžiagos, bet dr. Valiūnas ėmėsi iniciatyvos paruošti bendrą notą vyriausybėms. Visų trijų bendru darbu paruoštą notą pasirašė dr. Valiūnas, kaip Pasaulinės Baltų Santalkos pirmininkas. Notą su kitais reikalingais dokumentais išnešiojo asmeniškai valstybių delegacijoms lietuvių, latvių ir estų atstovai.

Pažymėtina tai, kad dr. Valiūnas turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su Danijos užsienio reikalų ministerijos politikos departamento direktoriumi, su Reuterio atstovais, su Associated Press, Bonos, Prūsijos ir kt. direktoriais. Dr. Genys kalbėjosi su Švedijos užsienio reikalų ministru, Reuterio ir UPI atstovu ir kalbėjo per National Public Radiją, kuris Amerikoje reprezentuoja 150 radijo stočių. Dr. Vileišis energingai skleidęs informacijas žurnalistams, kurių buvo apie 450 ir kalbėjo rusų kalba per Radio Liberty. P-lė Žilionytė, laisvai vartojanti tris svar-

Pasakoja apie areštą Helsinkyje

besnės kalbas, turėjo ypatingai didelį pasisekimą tarp žurnalistų. Jei ne pabaltiečių liepos 5 d. areštai, liepos 6 d. buvo sukviesta daugybė žurnalistų pasikalbėjimui. Deja, rusai, per Suomijos valdžią tai sutrukdė.

Dr. J. Genys buvo gavęs spaudos atstovo kredencialus ir liepos 4 d. vakarą su 3 latvių delegatais dalyvavo Rytų Vokietijos Ambasadoriaus delegatų ir spaudos atstovų priėmime. Latvių delegatų pirmininkas Uldis Grava, Did. Brit. užsienio reikalų ministerio Sir Alec Douglas - Home partas, priėjęs prie Gromiko, Sov. Rusijos delegacijos pirmininko, paklausė, dėl ko konferen-

cijoje nenumatyta svarstyti Baltijos valstybių klausimas. Andrei Gromiko įsikarščiajęs kartojo seną sovietinį melą, kad būk pačios Pabaltijo tautos laisvai įsijungusios į Sovietų Sąjungą. Rytų Vokietijos saugumiečiai U. Grava išvedė už durų.

Netrukus rusai pareikalavo Suomijos vyriausybę, kad ji tuoju areštuotų visus pabaltiečius, nes jie, kaip teroristų grupė, galinti ir kitokių trukšmų padaryti. Suomijos vyriausybė, skubiai susirinkusi posėdžio, pakluso rusų reikalavimams ir pavedė vidaus reikalų ministeriui pabaltiečius areštuoti. Visus suimtuosius nugabeno į vyriausią saugumo būstinę ir ten

juos apklausinėjo. Dr. Valiūno apklausinėjimas užtruko pusantros valandos. Buvo klausimas ar jie nepraktikuoja teroro aktų - atsakyta - ne. Kaltino platinimu nelegalios literatūros, buvo paneigtas kaltinimas, nes visa literatūra jau prieš tai buvo įteikta visoms laisvojo pasaulio konferencijos delegacijoms ir ji duota saugumo atstovams, kai jie viešbutyje suiminėjo pabaltiečius. Baigus apklausinėjimą (saugumo vyr. būstinėje įvykius sekė ir Amerikos ambasados antrasis sekretorius Terry Dale Hansen) visus suimtuosius policija nugabeno į kalėjimą ir išskirstė po vienukes. Sumintieji tuoju paskelbė

bado streiką, nes jiems nebuvo pasakyta dėl ko juos suėmė.

Kai JAV Sekretorius W. Rogers, sužinojęs apie Amerikos piliečių areštą, per Suomijos užsienio reikalų ministerį pareikalavo tuoju juos paleisti, vėl skubiai susirinko Suomijos vyriausybė posėdžio ir nutarė visus Amerikos piliečius paleisti. Tačiau tarp suimtų buvo vienas estas, Kanados pilietis, vienas latvis, Švedijos pilietis, ir viena latvė, Anglijos pilietė. Amerikiečiai atsisakė apaleisti kalėjimą ir reikalavo paleisti visus kitus. Paleido. Po to visus policija nuvežė tolokai nuo Helsinkio. Neilgai trukus nugabeno į jų Inter Continental viešbutį ir liepė sukrauti savo daiktus. Iš ten nugebano į Marsky viešbutį, bet jų ten neregistravo, kad niekas jiems negalėtų telefonu paskambinti. Ten buvo ir keli saugumo pareigūnai, bet atsirado ir rusų agentai. Suomiams reikėjo pabaltiečius saugoti ir nuo galimo jų pagrobimo. Pavojus buvo, nes tai vyko visai netoli rusų sienos. Pabaltiečiams, saugumiečių lydimiems, buvo leista nuvykti į suomių didvyrių kapines ir ten padėti vainiką. Dr. Valiūnui tarus žodį, saugumo viršininkas pasakęs, kad šio įvykio suomiai nekuomet neužmirš.

Kai liepos 6 d. delegacijos rinkosi į posėdžio salę, o žurnalistai kiekvieną delegatą kalbino, vienas žurnalistas garsiai sušukęs už ką buvo areštuoti pabaltiečiai? Jei kas prieš tai apie areštus nebuvo girdėjęs, dabar visi sužinojo.

Dr. J. K. Valiūno, Vliko pir Pabaltijo delegacijos pirmininko, grįžusio iš Helsinkio sutikimas areodrome. Valiūnas sveikinas su akt. V. Žukausku, čia pat stovi A. Vakselis, J. Audėnas, Vliko vicepirmininkai, kairėje A. Simutis, Liet. gen. konsulas New Yorke, B. ir V. Radzivanai.

Besirūpinantiems mūsų spaudos lygiu, jau nuo seniau atrodo, kad pati didžiausioji lietuviškosios periodikos yra, arba, dar vaizdžiau tariant, nuodėmė yra žinios nuo komentaro neskyrimas. Toje plotmėje, regis, dar labai mažai pažangos pastebima. Situacija ne tik, kad negerėja, bet, kai kuriais atvejais, dar daugiau pastebima.

Gal tai yra nenoras ar negalėjimas žvelgti į ne visada malonią ar mums palankią padėtį, gal tai pastangos pabėgti nuo realybės, bet kiekvienu atveju, toji įsigalinti tradicija yra gyva ir kasdieninė, tegu ir ne visuose leidiniuose lygiu mastu praktikuojama. Gal kai kam gali atrodyti, kad tai bus labai jau patriotiška ir patrauklu, bet, esmėje, nuo to tenukenčia mūsų spausdinto žodžio kultūra ir informacinis lygis. Be abejo, yra pikta, skaudu ir sklindina ironijos, kai koks ten Kosyginas, Brežnevas ar dar kitas, garsiai ir plačiai suokia apie visokias laisves, gerbūvi ir taiką. Nesvarbu, ar tai pareiškama Maskvoje, Jungtinėse Tautose ar kokioje nors vakarų sostinėje. Daugelyje atvejų mūsų spaudą skaitydamas, taip ir nesuprasi ar perduodamas tekstas yra pačios telegramų agentūros tiksliai atpasakotas, ar jis pakeistas mūsų informatorių, o gal tik raidžių rinkėjų sukeistas.

Jeigu jau cituojame ir dominės tokio ar kitokio raudono, geltono ar dar kitos spalvos diktatoriaus ar nekenčiamos politinės sistemos atstovo žodžius, tai gal bus tiksliausia perduoti visą frazę ar reikiamas ištraukas, jų nesujaukus ir neiškreipus. Komentarams, kai kada net ir būtinoms, kodėl neskirti vietos atskiru straipsniu, vedamuoju ar pan?

Prieiname prie to, kad nemaža dalis skaitytojų savąjį brendimą ir išsilavinimą jau gavo čia. Turimas tvirtas savas supratimas, įsitikinimas, kartu su reikalavimais ar bent lūkesčiais ir savosios spaudos atžvilgiu. Vargiai ar kas norėtų lietuvišką laikraštį būti kanadinio ar amerikinio laikraščio kopija, bet platesnės dimensijos, demokratinis pobūdis lietuviškoje laikraštyboje turės rasti daugiau vietos ir supratimo, siekiant, kad toji spauda liktų gyva, aktuali ir patraukli. Daug galvojame ir sielojamės savuoju jaunimu ir jo gana negatyviu nusistatymu, nesidomėjimu lietuviškoja periodika. Vertinant visą tą padėtį, gal būtų pravartu pagalvoti ir apie tai, kas ir kaip galėtų patraukti ir sudominti mūsų jaunesniuosius. Ignoravimas, tegu ir mums nemalonių ar nepalankių faktų vengimas kelti tegu ir "karštesnių", bet gyvų ir aktualių temų, tik jau ne-

lieka nepastebėtu faktorių jaunesniųjų tarpe. Taip nesunku kartą numesti šalin lietuvišką laikraštį, teisinantis neįdomumu ir siaurumu, o jau žymiai sunkiai bus įtaigoti tokie jaunuolių vėl atgal į rankas imti tą patį ar kitą laikraštį, kuris, tarkime, gal ir yra žymiai arčiau vakarietiško spaudos tradicijų. Reikėtų sutikti, kad mūsų laikraštyba formavimo srityje netaip jau bloga, bet jos informacinė pusė dar gali labai daug pasimokyti iš gyv. aplinkos leidinių. Čia eina kalba ne apie pigią ir tuščią seansaciją, bet tik apie žinią, tikrą, neabejotiną ir neatšaukiamą, nors mums ir nepatinkančią. Ar verta nuo tokios bėgti, negirdėti, nežinoti?...

Prof. B. Kaslas kalba savo knygos "The USSR-German Aggression Against Lithuania" knygos pristatyme birželio 10 Philadelphiaje.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

Mielieji "N. L."

Redaktoriai,

Šiunčiu rašinėli apie Vilnių. "Draugas", pasitvėręs okupuotų balsus, nori Vilniui pristatyti vos 650 metų, dėl ko reikia protestuoti. Juk tai lietuvių tautos istorijos niekinimas. Pridedama "Draugas" nespausdino. Malonėkite paleisti, ir laikytis teisingesnės nuomonės. Gal galėtų tuo klausimu parašyti Petras Būtenas ar kas kitas?

neužsiminė. Laida seniai išbaigta.

Jūsų Algirdas Gustaitis
Los Angeles, Cal.

NEDARYKIM TOKIOS KLaidos

Neseniai mūsų spaudoj tilpo ilgas ir platus straipsnis apie testamentų rašymą ir kaip saugoti savo turtą, kad jis nepatektų komunistinei Rusijai. Bet yra daug tokių, kurie lietuviško laikraščio neskaity, ir, neturėdami jokių informacijų kas vyksta mūsų gyvenime, padaro daug klaidų. Padaro net tokie, kurie skaito. Štai, vos prieš metus Chicagoje mirė labai daug dirbęs Balfe, (net direktorium buvęs ilgas metus buvęs L. Žurnalistų S - go Chicago skyriaus pirmininkas, spaudos darbuotojas, L. B. veikėjas A. G. Mirė nuo širdies priepuolio, staiga. Mes buvę jo bendradarbiai net vienam susirinkime jį perspėjome, kad padarytų testamentą. Mirė ir jokio testamentu. Gi po metų, Sovietų Rusijos pasamdytas advokatas

išpardavė visą A. G. turtą, kuris buvo net 65 tūkstančių vertės ir visas atiteko komunistams, nes likęs jo brolis Lietuvoje buvo priverstas aktą pasirašyti, o kiek jis gaus tai nežinia. Lietuvių žmonės bijo reikalauti, nes grėsia kalėjimas, todėl plėšiška okupant viską sau pasiglemžia. Yra žinių, kad sovietai labai rūpinasi lietuvių mirčių skelbimais, kiekvieną tirta ar negalės ko gauti.

Mes turime labai susirūpinti, ir visi, jei neturime čia šeimos, giminių, padaryti iš anksto testamentus ir juose įrašyti patikėtinius, kurie gyver išėivijoje, tada sovietai negali lengvai ta turtą gauti.

Yra lietuviškai išleista knygele (p. Šulo), (skelbimai DRAUGE ir SANDAUGOS,) yra savų notarų ir advokatų, kurie patars kaip elgtis šiuo reikalu.

Balya Svalia
Chicago, Ill. USA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

DARIUS ir GIRĖNAS

DEŠIMTYS METŲ TRAGIŠKO ŽUVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI.

TELEGRAMOS IR REPORTAŽAI APIE DARIAUS IR GIRĖNO SKRIDIMĄ.

(Tęsinys iš praeito numerio)

Jų tikslas buvo - be sustojimo iki Kauno, o džiaugsmas, pajutus jau taip netoli teesant brangią ir be galo pasiilgtą tėvynės žemę, bus buvęs nustelbęs nuovargį ir, gal būt, sumažinęs jų atsargumą. Tačiau - tą nesuvaldomą džiaugsmą ir tikrai karžygišką mūsų lakūnų žygį staiga pakirto netikėta katastrofa. Vos apie 600 km. nuo mylimos tėvynės sienos, susmego jų "Lituanica" dar svetimos žemės ažuolynėlyje, mažan kalnelin ir po sėkmo skeveldromis palaidonarsluosius Atlanto alėtojus...

Pirma žinia apie baisią nelaimę pasiekė Kauną vakar / 1933. VII. 17/ 13, 15 val. / Kaunas, Elta, 1933. VII. 17 - pranešimas /

1 val. 15 min. Eltos korespondentas Berlyne pranešė, kad Berlyne plačiai pasklido žinia, jog netoli Soldino, Brandenburgo provincijoje / apie 600 km. nuo Berlyno / nušalo lėktuvas, kurį vokiečių oro policija spėjo aptikti "Lituanica".

Viena radijo stotis pranešė apie "Lituanicos" nukritimą, kaip apie faktą. Kiek vėliau kelis ekstra komunikatus išleido Wolfo telegramų agentūra. Tie komunikatai buvo pakartoti Reuterio savo reguliarloje radijo tarnyboje.

3 val. 25 min. vokiečių atstovybė Kaune, gavusi komunikatą iš vokiečių užsienų reikalų ministerijos, pranešė Eltai, kad lakūnai Darius ir Girėnas naktį iš liepos 16 d. į 17 d. 12 val. 30 min. miške netoli Soldino / Brandenburgo provincijoje / nukrito ir mirtinai užsimušė. Lėktuvas sunaikintas.

Ta proga vokiečių atstovybė pareiškė nuoširdžią užuojautą dėl didvyriškos lietuvių lakūnų mirties.

3 val. 40 min. Elta susisieikė su Rosenthalio pašto agentūra, kuri yra artimiausia nuo nelaimės vietos, kurioje žuvo mūsų lakūnai. Iš čia sužinota, kad 10 km. nuo Soldino, visai arti Rosenthalio, miške anksti rytą buvo surasti du negyvi lakūnai per mišką einančių gyventojų. Nelaimė įvykusį apie 12 val. 30 min. naktį. Gyventojai apie įvykį tuoj pranešė policijai. Lėktuvas miške nulaužęs keletą medžių ir išmigęs į žemę. Apylinkės gyventojai taip pat praneša, kad naktį jie girdėję užesį, bet nežinoję, ką tai reiškia. Pradžioje buvo spėjama, kad lėktuve yra dar vienas žmogus, bet galutinai buvo nustatyta, kad iš viso buvo tik du asmenys. Abiejų lakūnų kūnai labai sužaloti. Į vietą yra jau atvykęs Landsbergo valstybės gynėjas ir praveda kvotą dėl įvykusios ne-

laimės. Apie įvykį jau yra painformuota iš vietos ir Lietuvos pasiuntinybė Berlyne.

Ministeris pirmininkas mūsų atstovybei Berlyne ir Eltos korespondentui liepė parūpinti karstus ir lakūnų liekanas su sudužusiu lėktuvu atskiru vagonu pergabenti į Lietuvą. Laidotuvės bus surengtos valstybės lėšomis.

Visoms valstybės įstaigoms pranešta gedulo ženklan nuleisti vėliavas iki pusiau stiebo.

Ps. Tuolaikinis Lietuvos vyriausybės nutarimas žuvusių lakūnų pergabenimą į Lietuvą buvo pakeistas, jų lavonai buvo atvežti lėktuvu. Mūsų karo aviacijos naikintuvų 2 grandys pasitiko Vokietijos lėktuvą Kybartų - Virbalio rajone ir jį atlydėjo iki Kauno.

Eltos korespondentas iš Soldino pranešė.

Mirusieji dabar guli nuošaliau. Girėnas net laiko ranką prie veido, kaip tikras lakūnas. Jie ištraukiami iš skeveldrų, sutvarkomi ir apdengiami. Šalia guli žemėlapių, važta, kurią nelaimės ištiktieji vežė savo tėvynėn. Žemėlapiuose matyti tiesi linija į Kauną. Jie teisingai laikėsi šios linijos. Jie nusileido, gal būt, dėl to, kad pristigo benzino.

Dabar žuvusiųjų lakūnų kūnai ilsisi Soldino kapinių koplyčioje. Jie dar yra apdaryti drabužiais, kuriais lakūnai skrido. Viena Kpt. Dariaus ranka guli ant jo veido. Jo veidas nėra taip kruvinas kaip Girėno. Ant abiejų karžygių galvų dar yra lakūnų šalmai. Abiejų veiduose žymi nepaprasta drąsa. Prie lietuvių lakūnų kūnų pastatyta vokiečių garbės sargyba. Kūnai guli ant ilgų narų ir yra balta drobule pridengti. Ant drobulės yra užmesta ilga vėliava. Aplink dega žvakės. Mirusieji didvyriai papuošti gėlių puokštelėmis.

Nukirsti medžiai ir gili duobė žemėje rodo, kad transatlantinis lėktuvas "Lituanica" atsimušė su

nepaprastai smarkiu impetu. Didžiosios lėktuvo geležinės štangos sulankstytos. Motoras gulėjo už kelių metrų nuo lėktuvo skeveldrų, kas rodo, kad kritimas buvo nepaprastai smarkus.

Dėl katastrofos priežasties spėjama, kad lakūnai ieškoję vietos nusileisti ir per tirštą rūką mišką palaikę lygumą. Besileisdami jie visu smarkumu užkliudę medžius taip, kad krisdamas lėktuvas nukirto tris didelės pušis.

Nors kritimo smarkumas buvo nepaprastai didelis, tačiau vis dėlto kai kurie gana jautrūs dalykai išliko sveiki, pav. Dariaus specialus lakūnų laikrodys ėjo, elektros klėšininės baterijos degė. Kita vertus, rastas prie lakūnų medalis buvo visiškai sulankstytas.

Ši skridimą aucojame tau, JAUNOJI LIETUVA!
JAV lietuvių laikraščiuose tilpo šis lakūnų Dariaus ir Girėno pareiškimas:

MES SKENDAME Į LIETUVĄ!

Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnams prisidėti prie bendrojo darbo - tirti dar mažai žinomas Žiemų Atlantiko vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikinti kasdieniniams reikalams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome sau už pareigą tautos vardui tą darbą garbingai atlikti.

Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės šį pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasiseikimas tegu sustiprina tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais. Bet jei Neptūnas ar galingasis Perkūnas ir mums bus rūstus - pastos mums kelią į Tavo kraštą ir pašauktų "Lituanicą" pas save, tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestų Tavęs į Didįjį Teismą.

"Lituanicos" laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams.

"Lituanicos" pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad sparnuotas lietuvis būtinai įveiktų klastingąją Atlantiką Tėvynės Lietuvos garbei.

Tad šį savo skridimą skiriame ir aucojame Tau,

Jaunoji Lietuva! Tą didįjį bandymą pradėsime, tikėdamiesi Dangaus palaimos.

Lakūnas kapitonas Steponas Darius
Lakūnas Stasys Girėnas

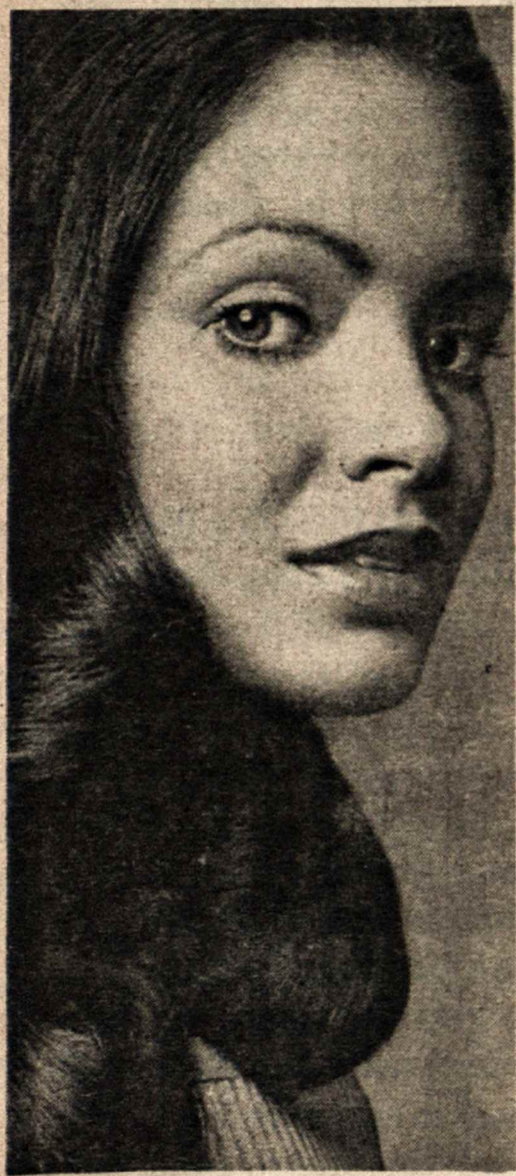
(Paruošė S. K.)

Be sielos, be džiaugsmo, be meilės

Rašo Juozas Kručas

Gydytojas, sociologas, Joachim Bodamer sako:

Atsirado kažkoks šio amžiaus vidutinio vyro tipas, kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo labai vienodas, nes daugumoje vyrų supanašėjo, pasidarė beveidžiai, prarado aurumą. Šių laikų vyras galvoja kaip technikos amžiaus specialistas ir elgiasi kaip eksperimentatorius, kad ir ką jis beveiktų: rašytų eiles, romanus, būtų mokytojas, administratorius. Techninis galvojimas pasidarė

pagrindinė jo dvasinės išraiškos forma. Mechanizuotai jis vertina pasaulį ir žmones. Jis vengia to, ko techninės kategorijos neapima. Vidutinis vyras noriai ir net entuziastiškai ima atsakomybės už gamybos organizavimą ir sėkmę, už nenutrūkstamą techninių funkcionavimą ir aukštus technikos rodiklius, bet jį baugina bet kokia asmeninė atsakomybė už kokį nors kitą žmogų. Jis vengia tėvo ir auklėtojo pareigų. Vaiko siela jam yra mįslė, nors jis neretai ir tvirtina gerai žinąs vaiko dvasinį pasaulį. Toks vyras nejaučia jokios atsakomybės už jam atsidavusios moters dvasinę būseną. O moteriai svarbiausia ir yra vyriškumas. Šis reiškinys dabar taip paplitęs, kad,

matyti, jis ir yra nusivylimas, skeptiško moters požiūrio į vyrus šaltinis. Dar niekada vyras taip išradingai ir energingai nesiekė materialinės gerovės, dar niekada jo techninė narsa nebuvo tokia veiksminga gamtai, ir vis dėlto moteris į jo žygį atsiliepia viena fraze: "Nebėra tikrų vyrų...."

Vyriškosios vertybės - garbės jausmas, riteriškumas, kilnumas, didžiavasiškumas ir gerumas - dabar pasidarė nerealios. Vyriškumas dabar kitaip suprantamas. Lieka dabar nebeaišku, koks turėtų būti tikras vyras, nes nebėra idealo, į kurį būtų galima orientuotis.

Šiandieninė moteris taip pat jaučia civilizacijos - technikos įtaką, bet ji dar nėra "sutechninta". Dar niekada moters pareiga - papildyti ir pataisyti vyrą - nebuvo tokia svarbi, būtina ir sunki. Moteris stengiasi prisitaikinti prie vyro. Tačiau ji netektų savo moteriškosios esmės, jei sumanytų visiškai pasekti vyrą jo kelyje į visų žmogiškųjų sielos vertybių naikinimą. O tai yra logiška dabarties vyro požiūrio į gyvenimą pasekmė. Vyras, kurio sutechninta sąmonė sunaikino visas jo tauriąsias savybes, jau negali būti jai atrama, kurios ji visiškai teisėtai tikisi. Tai ir sudaro lyčių tarpusavio santykių problemą dabartiniame pasaulyje.

Vyro technifikacija labai paveikla jo elgesį, jo pažiūrą į meilę. Ankstyvesnių amžių elgesio normos ir tradicijos pasikeitė, pirmiausia, seksualinių santykių srityje. Dar neatsirado jokia nauja, visuotinai privaloma, seksualinė moralė. Atsirado etinis vakumas, kažkokia šiuolaikinė lytinio barbariškumo forma. Dabartinių santykių tarp lyčių negalima pavadinti tiesiog nedorovingais - šiaip ar taip ištvirkimui, vis dėlto, būdinga kažkokia, nors

ir negatyvinė, jėga; tai greičiau kažkokie, pakrikę, pilki, mechaniški veiksmai, absoliučiai abejingas elgesys, atitinkamai atsiliepiantis į bet kurį išorės dirgiklį ir į bet kurią atsiradusią galimybę.

Dabartinės visuomenės struktūra, kurios ir darbas, ir laisvalaikis nustatyti pagal įmonės kompiuterio principą, labai gerai atitinka ipročius nūdienio vyro, nuolatos ieškančio erotinio laimikio. Kadangi dabarties vyras pripratęs racionaliai galvoti ir savo veikloje svarbiausią dėmesį skirti pinigui ir technikai, tai jis ir seksualinėje srityje eina tiesiai į tikslą, kuris jam svarbus, būtent - į seksualinį pasitenkinimą. Fizinis pasitenkinimas yra tas vienintelis efektas, kurio jis siekia, panašiai kaip ir apie techninio darbo rezultatus yra sprendžiama pagal jo efektyvumą. Dėl to tokie susitikimai būna skurdūs ir banalūs, be tikrojo turinio - jie paverčiami paprasta funkcija, neapimančia viso žmogaus. Vyras su sumaterialinta sąmone nebepajėgia jausti dvasinės-emocinės aistros moteriai. Daugumoje nūdienis vyras į pasaulį žiūri kaip vartotojas, visą vertina vartojimo ir įsigijimo galimybėmis, stengdamasis kuo mažiau išleisti savo energijos ir kuo mažiau rizikuoti. Jo seksualinis elgesys visiškai derinasi su šiuo vartotojišku požiūriu į pasaulį.

Iškyla klausimas, kokią mastą pati moteris atsaikina už susidariusią padėtį. Šalia šių laikų vyro egzistuoja ir "šių laikų" moteris, kuri stengiasi prisitaikinti prie jo. Mūsų laikotarpis sunaikino daugelį žmogaus dorybių, kurios anksčiau buvo laikomos žmogaus turtu, pavyzdžiui, mergaitės skaistybė. Visų psichoanalitikų ir aklos priklausomybės nuo instinktų skelbėjų nuostabai ir pyktui, Šekspyras nutylėjo, ar Hamletas kada nors tu-

rėjo Ofeliją. Gal būtų, dėl to, kad jos skaistybė jam buvo toks savaime suprantamas dalykas, jog jos ir minėti nereikėjo, bet, gal būtų, ir dėl to, kad ji domino šiuos jaunus žmones rišanti meilė, o ne kokios nors nepatenkinto instinkto tragedija. Su šia mergaitės skaistybės dorybe, su moters stekimu "išsaugoti" savo vertybę, dabartis taip kategoriškai susitvarkė, kad tas, kuris prabiltų apie šią dorybę, būtų apšauktas reakcionieriumi. Šią vyro pažiūrą į moterį galėjo nulėmti šios priežastys: moters emancipacija, kurios dėka ji įgijo lytinę laisvę, išsikovojo su savo kūnu elgtis kaip tinkama; pramoninės gamybos ir industrinio pasaulio sąlygos, išvadavusios moterį iš daugelį amžių trukusios šeimininės vienumos; nuomonė, kad žmogus ne tik turi teisę, bet ir privalo ieškoti seksualinių malonumų, nes erotika ir meilė - tai tarytum tikrai seksualinio potraukio sublimacija, kažkoks netikęs erzacas, nevertas tikro žmogaus ir netgi žalingas jo dvasinei pusiausvyrai. Šiuos argumentus vis dažniau pateikia sociologai. Ir vis

dėlto mums atrodo, kad pirmiausia vyro dorovės pasikeitimas paskatino moterį pavirsti tobula, dirbtine dabartinių grožio konkursų ir kino festivalių Afrodite, atsisakančia nekaltybės ir komerciniais tikslais reklamuojančia savo grožį.

Svarbu, žinoma, ne tai, kad ir dabar yra daugybė "pasenusio tipo" moterų, vertinančių savo moteriškąsias dorybes. Svarbu tai, kad dabar laiko dvasia kitokia. Šių laikų moteris, sąmoningai šalinanti visas nereikalingas kliūtis ir savo seksualumą panaudojanti kovoje dėl vyro, turi nenugalimą patrauklią jėgą. Todėl moteris pasidaro tokia, kokią ją nori matyti vyras.

Primityvus šių dienų vyro seksualumas stumia moterį į savos rūšies prostituciją, priverčia ją stoti į konkurencinę kovą, kur neatsižvelgiama į jokias dvasines dorybes - vertybes, o tik į pasirodymą fiziškai atsiduoti vyrui. Moters asmenybė labai mažai bedomina, ji "neturi paklausos."

"Seksualumo bomba" - štai madingas žodis, kuriame išdavikiškai susiliejo tokios, rodos, nesusijungiančios technikos ir seksualumo sričių sąvokos. Labai lengvai šių laikų mergina pereina iš mergystės į moterystę.

(Nukelta į 5 psl.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MIRUSIEJI KALBA:

PRANYS ALŠĖNAS
(Iš mano susirašinėjimo archyvo)

P-nui Pr. Alšėnui,
Toronte.
Rugp. 8 d. 1963 m.

Malonus Kolega,

Nuoširdžiai esu dėkingas už viską, ką esi man padėjęs. Seimo plakatus įteikiau KLB V-bos sekretoriui, kuris žadėjo juos išsiuntinėti apy-
nkėms.

Mano dar klausimas: ar bus prie posėdžių vietos koks nebrangus viešbutis? Gal Informacijos skyrius apie tai praneš? Su gilia pagarba,

J. Kardelis

Šeštadieninė mokykla
besirūpinant

J.S.p. Pr. Alšėnui,
Toronto, Ont.

1963. VI. 25.

Malonus Kolega,

Labai nuoširdžiai Sveikam esu dėkingas už tal-
ką, kuri jau davė gerų
vaisių.

Tikiuosi, kad Sveiko padaryti žygiai bus dar vaisingesni. Už tai esu labai dėkingas.

Susilavėjęs esu Sveiko pasiryžimu papildyti žinių bagažą studijomis.
linku sėkmės.

Sveikam suminėjau ramą mano vedamam laikraščiu, bet prašau suprasti maždaug taip, kaip Sveikas į tai atsakel,

Jono Kardelio pelėnu urna
Lietuvių kapinėse Chicagoje

gal ką svarbesnio, gal ką laisvalaikui ir pn.

Nors Sveikas gal ir gauni paskaityti "Nepr. Lietuvą", bet aš jaudaviau parėdymą Sveikam siųsti ją pastoviai.

Noriu pastebėti labai svarbų šeštadieninės mokyklos reikalą: iš tikrųjų reikia nevien fotografijų, bet ir mokyklos istorijos. Mokykla didelė, joje daug mokytojų, keltėsi ir vedėjai, - reikia gi juos suminėti. O kaip būtų gražu idėti Toronto lietuvių aprašymą tokios mokyklos mokinių su mokytojais nuotrauką. Kas nors yra tokią padaręs. Negražu bus, jeigu apie mokyklą bus tik sausa parašyta...

Kolega, būk geras, jeigu mokytojai to nepadarys, Sveikas padaryk, - moki šitą darbą padaryti. O juk lietuviška mokykla, kaip ir lietuviška parapija - nepaprastai svarbus veiksnys.

Šituo ir baigiu laišką,
Reiškiu padėką ir pagarbą
J. Kardelis

Dėkavoja " už
išgarbinimą "

J.S. Pr. Alšėnui,
Toronte.

1963. VI. 17.

Didž. Gerb. Kolega,

Pirmiausia dėkoju už J. Kardelio išgarbinimą "Tėviškės Žiburiuose". Prašiau p. Rudinską, kuris buvo redakcijos prašytas straipsnis, kad nebūtų rašoma. Manęs niekas ir anksčiau neminėjo. Tai ir gludėjau patylom, mažiau žmonių pastebimas. Juk aš nieku nekaltas, kad buvau pagimdytas prieš 70 metų. Ir komitetą, kuris buvo sudarytas toms mano sukaktuvėms, išsklaidžiau. Koks gi džiaugsmas, kad žmogus sensti...

Sveiko straipsnio dar neperskaičiau, bet skubu, kad nepavėluočiau padėkoti ir dar dėl vienos, sekančios, priežasties.

Grąžinu sveiko rašinį apie Mažvydą. Gal jį kam kitam galėsi sunaudoti. Grąžinu ne todėl, kad jis netiktų, bet kad pats gavęs leidinį apie Mažvydą, parašiau straipsnelį ir, kas svarbiausia, jis jau porą savaitių gulėjo surinktas, tad antrą rinkti jau nesiryžau.

Kolega anksčiau man atsiuntė žinių apie Birželio minėjimą ir, kaip supratau, p. Simanavi-

SKAUTAMS

Montrealio skautai stovyklauja. Stovi stovyklos komendantas
Romas Otto.

BE SIELOS, BE DŽIAUGSMO...

(Atkelta iš 4 psl.)
neatsisako, nes nenori vyrui leisti kreiptis į kitą, sukalbamesnę. Ji nenori netekti galimybes konkuruoti su kitomis. Moteris praranda bet koki moterišką instinktą, kai, atsiduodama pirmam pasitaikiusiam vyrui, gauna tai, kas turėtų būti kulminacinė individualios meilės pakopa. Kadangi šių laikų merginos fizinės ir dvasinės mergystės laikotarpis labai trumpas, kadangi ji nepajėgia ir nespėja priprasti prie skaistaus gyvenimo, toji permaina nepadaro

čiaus informaciją apie Baltų Federaciją. Nuoširdžiai dėkoju. Bet dar prašau Sveiko paslaugos: gal galėtum atsiųsti tą foto, kuri vaizduoja Baltų Federacijos valdybą pas Diefenbakerį ir, be to, KLB Toronto valdybos ir šeštadieninės mokyklos atvaizdus. Būčiau labai dėkingas, nes medžiagą jau turiu siųsti Enciklopedijos redakcijai.

Žinoma, Sveikam būčiau labai dėkingas, jeigu apie Toronto lietuvių gyvenimą galėtum parašyti reportažėlių. Kadangi Sveikas artimai bendradarbiauji TŽ, tai būtų gal geriau, jei tokiau atveju pasirinktum koki slapvardį. Deja, negaliu pasiūlyti atlyginimo, bet NL siuntinėsiu mielai.

Dar kartą Kolegai reiškiau nuoširdžią padėką ir pagarbą.

J. Kardelis

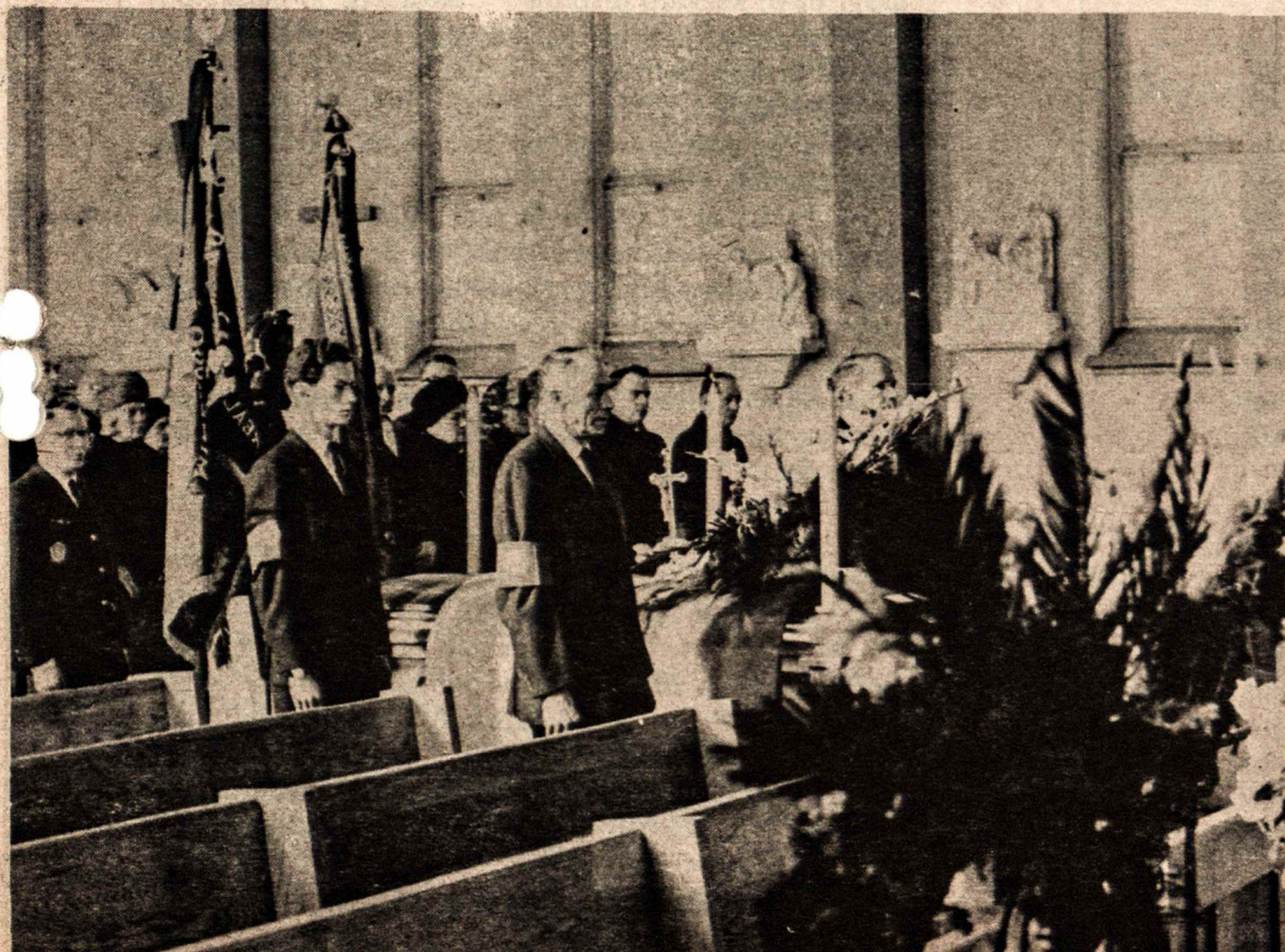
(Bus daugiau)

jos ir moterimi tikra to žodžio prasme. Pasėkoje - milijonai divorso. Negalima peršokti jokių gyvenimo pakopų. Moteris, nepažinusi mergystės, pasidaro šiurkšti, irzlī, jos išvaizdoje atsiranda kažkas disharmoniška ir net hermafrodiitiška. Netapus tikra moterimi, ji lengvai keičia meilužius, dėl išorinio efekto individualius savo veldo bruožų trūkumus kompensuodama kosmetika. Reikia pasakyti, kad dėl masiškai paplitusio vidutinio vyro tipo didelė kaltės dalis tenka moteriai. Labai dažnas vyras nepatiria to dorovinio moters pasipriešinimo, kuris priverstų jį atsipeikėti ir pažvelgti į save iš šalies. Šių laikų vakarų pasaulio moteris labai jau nedaug nori iš vyro, ji nereikalauja, kad jis dėl jos kovotų, o atvirkščiai, yra jam lengvai pasiekiamas malonumas, savotiška "prekė". Ji nėra nekalta dėl to, kad nyksta vyrų riteriški doroviniai jausmai. Jeigu šių laikų moteris, be jokios gėdos, demonstruoja save kaip seksualinį objektą ir plataus vartojimo prekę, iš kur gi atsirastų vyrų riteriški jausmai? Tokiomis sąlygomis riteriški, kilnūs vyrai būtų, taip pat juokingi, kaip kitados Don Kichotas.

Tai mintys, kurias išnagrinėjo žymus Vakarų Vokietijos gydytojas, sociologas Joachim Bodamer. Argi ne taip ir yra?

J. Kručas

5 psl.

Jono Kardelio karstas nešamas iš Aušros Vartų bažnyčios.

Nuotrauka Algio Jaugelio

ISPANŲ KALBA

Ispanų kalba yra Ispanijos (įskaitant Balearų ir Kanarų salas) valstybinė ir literatūrinė kalba. Ja taip pat kalba 19-ros Lotynų Amerikos šalių gyventojai. Ispanų kalba vartojama buvusiose ir tebesančiose Ispanijos kolonijose bei protektoratuose Afrikoje: buv. Ispanų Maroke, Ispanų Gvinėjoje, vakarinėje Sacharoje. Ji gana paplitusi JAV pietvakariuose: Niu Meksikos, Kolorado, Arizonos valstijose. Balkanuose (Jugoslavijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje) ispaniškai kalba apie 200 tūkst. sefardų — XV a. pabaigoje iš Ispanijos išstremtų žydų palikuonių. Pridėjus dar Filipinų salų gyventojus, ispaniškai kalbančių žmonių bus daugiau kaip 120 mln. Turtinga yra ispanų literatūra, o kalba plačiai vartojama tarptautinėse organizacijose.

Ispanų kalba yra indoeuropiečių kalba, priklausanči romėnų kalbų grupei. Kaip ir kitos romėnų kalbos (italų ir sardinų, portugalų ir katalonų, prancūzų ir provansiečių, retoromanų, rumunų ir moldavų), ji yra kilusi iš lotynų kalbos.

Pačioje Ispanijoje greta ispanų kalbos dar yra jai giminingos katalonų ir galisų (artima portugalų k.) provincijų kalbos, o taip pat senųjų pusiasalio gyventojų baskų kalba, turinti daug bendro su Kaukazo tautų kalbomis. Ispanijos respublika savo laikų buvo pripažinusi šioms provincijoms kalbinę ir politinę autonomiją, tačiau frankistinis režimas persekioja ir visai varžo Ispanijos tautinių mažumų teises.

Ispanijoje yra keletas ispanų kalbos dialektų: leoniečių-asturų, aragonų-navariečių, andaluzų ir kastilų. Pastaroji formė yra tapusi ispanų literatūrinės kalbos pagrindu; greta pavadinimo „ispanų kalba“ („lengua española“) tebevartojamas terminas „kastilų kalba“ („el castellano“). Jis uždėjo savotišką antspaudą visam viduramžiškam Iberijos pusiasa-

los susiformavimo. Terminas „ispanų kalba“ (dar vadinama „el español“) Ispanijoje plačiau pradėtas vartoti tik XV a.

Ispanų kalba išsivystė iš senovės kos liaudies („vulgaris“) lotynų kalbos. Ispanų kalba ir jos dialektai yra tąsa tos gyvosios lotynų kalbos, kurią kalbėjo Iberijos (dab. Pirėnų) pusiasalį užkariavę Romos legionieriai ir atsikėlę kolonistai. Dar I a. pr. m. e. jie užėmė Iberijos pusiasalį. Visa dabartinės Ispanijos teritorija buvo greitai romanizuota, ir jos gyventojai pradėjo kalbėti lotyniškai. Tai prasidėjo dar Romos karvedžio Sertorijaus valdymo metais, kai šis bandė įkurti Ispanijoje nepriklausomą valstybę ir įsteigė Oskoje (dab. Ueska) pirmąją aukštąją mokyklą vietinių didikų vaikams. Taigi ispanų kalbos formavimasis yra glaudžiai susijęs su Pirėnų pusiasalio senųjų gyventojų istorija: tiek iki romanizacijos pradžios, tiek ir vėlesniais laikais — germanų tautų antplūdžio (V a.) ir arabų (maurų) užkariavimų metais. Senųjų pusiasalio kalbų lotynizacijai būdinga tai, kad ji vyko ne tik stichiskai, bet ir organizuotai, mokant lotynų kalbos krašte įsteigiose mokyklose. Lotynų kalbos platinėjimui buvo ne tik Romos kolonistai, ne tik kariai ir pirkliai-italikai, bet ir gramatikai (kalbininkai) bei retorikai (iškalbos mokytojai). Ispanijoje vienu metu plito šnekamoji lotynų kalba su jos dialektais ir lotynų literatūrinė kalba.

Vestgotų V a. užkariauta Ispanija išlaikė savo iberišką-lotynišką kultūrą. Užkariautojai germanai greitai asimiliavosi ir įsisavino iberišką lotynų kalbą.

Zymiai didesnę poveikį ispanų kalbos formavimuisi padarė 711 m. prasidėję arabų antplūdis į Ispaniją. Jis uždėjo savotišką antspaudą visam viduramžiškam Iberijos pusiasa-

lio laikotarpiui. Nepriklausomybės nuo arabų išsaugojo tik šiaurinės pusiasalio dalies — Leono ir Galisijos provincijų gyventojai. Iš ten VIII a. prasidėjo rekonkista — žemių atkovojojimas iš maurų. Jis pasibaigė tik 1492 m., paėmus Granadą. Taip baigėsi beveik 8 šimtmečius užtrukusi kovos su arabais, ir įsitvirtino monarchija. Praslinkus vos keliems mėnesiams, prasidėjo jau ispanų ekspansija į užjūrius, į neseniai atrastą Ameriką.

Ispanijos pusiasalio gyventojus šalia centre ir pietuose (arabiškas Kordobos emiratas, arabų feodalinės valdos Saragošoje, Toledė, Valensijoje, Granadoje, Sevilijoje) per daugelį šimtmečių veikė aukšta arabų kultūra. Tačiau vietiniai gyventojai romanai išsaugojo savo kalbą, nors arabų kalbos poveikis jai buvo žymus. Arabai įnešė į ispanų kalbą daugybę įvairiausių terminų. Iki XI a. ispanų kultūra orientavosi į arabų kultūrą.

Rekonkistos metais, ypač XIII a., kultūrinio-politinio Ispanijos centru tapo Kastilija. Kastilų liaudies kalba tapo ispanų literatūrinės kalbos pagrindu. Ispanai, kaip ir kitos romanizuotos Europos tautos, perėmė daugeliu požymių neišsivysčiusią lotynų kalbą. Romanų kalbos ją vystė toliau, ypač žlugus Romos imperijai.

Pirmieji kastilų dialekto rašytiniai paminklai yra Onijos vienuolyno IX a. rankraščiai. Tolesnį šios kalbos vystymąsi galima pasekti iš Alfonso X laikų išlikusių literatūrinių kūrinių ir kanceliarinių raštų. Besiformuojančios kastilų kalbos bruožai randami XI a. pabaigos Burgoso rajono raštuose, vadinamosiose „Siloso glosese“ — lotyniškų rankraščių kraštuose arba virš eilučių ispanų kalba rašytuose paaiškinimuose.

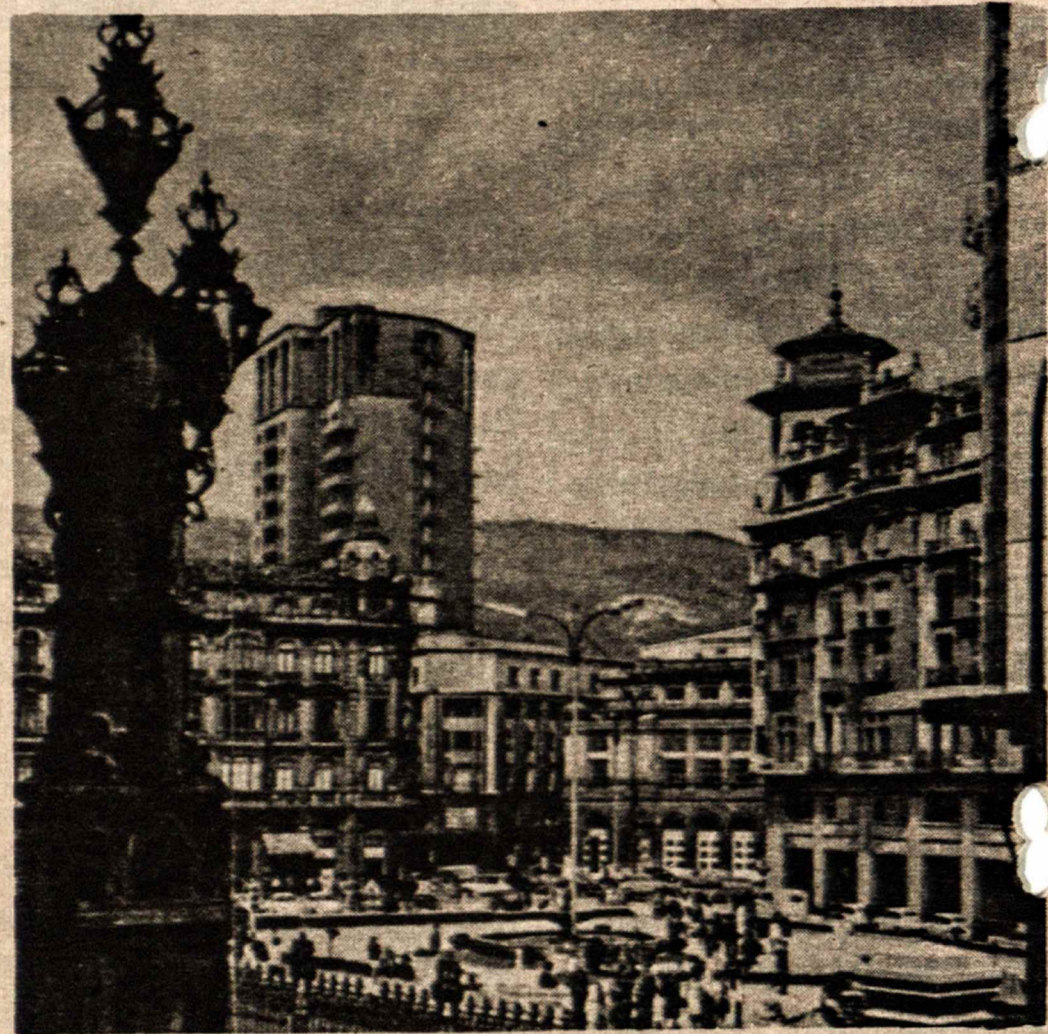
Vieni seniausių raštų ispanų kalba yra Avileso ir Ovijedo miestų fuero — teisių ir privilegijų XII a.

dokumentai. Išlikę taip pat ir pirmieji ispanų kalba rašyti (XII a.) poezijos kūriniai. Literatūrinės ispanų kalbos pradžia laikoma „Poema apie Sidą“ („Cantar de Mio Sid“) — liaudies epas iš kovų prieš maurus, sukurtas apie 1140 m. Yra išlikęs šios poemos tekstas, užrašytas 1307 m. Išlikęs ir nežinomo autoriaus ispanų dramos pirmasis paminklas (XIII a.) — liturginė drama „Auto de los reyes magos“ iš legendų apie Kristų, poema „Aleksandras“ ir apie 1250 m. mirusio vienuolio Gonsalo de Berseo religinio turinio eilėraščiai.

Vėlesnį ispanų kalbos formavimąsi rodo 1256 m. sukurtas stambus prozinės literatūros paminklas „Sėptynios dalys“ („Las siete partidas“) ir, karaliui Alfonsui X vadovaujant, parašyta Ispanijos kronika („Prime-

ra Cronica general“) bei kiti veikalai. Kortesai (įstatymų leidžiamasis susirinkimas) 1253 m. nutarė, jog, nustatant abejotinų ispaniškų žodžių reikšmę, reikia vadovautis „Toledo kalba“. Taip buvo įtvirtintas kastilų kalbos, kurios centru buvo Toledo miestas, vyravimas. Kastilų dialektas ilgainiui išstūmė iš literatūrinės, o didele dalimi ir šnekamosios kalbos kitus dialektus.

Kartu su Ispanijos politinės galios augimu vystėsi ir ispanų literatūra, kuri didžiausio suklestėjimo pasiekė XVI—XVII r.: M. Servanteso, K. Lope de Vegas, P. Kalderono bei kitų rašytojų kūryboje. 1713 m. buvo įkurta Karališkoji akademija, kuriai pavesta kalbos norminimas. Akademija paruošė ir išleido ispanų kalbos gramatiką.

Barcelonos miestas didžiausias pramonės centras.

(Antroji ištrauka)

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romono „Sunkiausiu Keliu“)

Visi tylūs ir susikaupe klausėsi trumpos ir karštos kalbos. Sujaudintas Šilingo balsas, minint tėvynę ir mirtinus pavojus, visus slegiančiai paveikė. Imta ploti, tarytum pritariant kalbėtojui.

— Karininkai: Nastopka, Liatukas, Kubilius ir Adamkevičius, — suriko Šilingas. — įsakau sueiti į pasitarimą. Turime atrasti priemonę, kaip išeiti iš nerimo, nes visi jau netekome kantrybės.

Tuo pat, žengdamas savo skubiais ir mažais trupiais žingsneliais, Šilingas nuskubėjo į kitą kambarį. Karininkų būrelis nusekė įkandin. Aukštos durys užsidarė, tartum ženklindamos svarbaus ir slapto pasitarimo nepaprastybę.

Karininkai, ką tik Šilingui ploję, liko už pasitarimo ribų. Jie buvo staigmenos pagauti ir perblokšti. Valandėlę sekė tyla. Daugis griebėsi sukti rūkalus popierin. Vienur ir kitur jau spinksėjo degtukai ir tame spinksėjime telkėsi nuostaba, kad vakarykštės karinės diktatūros nesėkmė šįkart tapo išlyginta spontaniškai gimusios kitos diktatūros. Viskas nutiko žaibo greitumu; niekam nebuvo leista ko nors paklausti, nė įsiterpti, o jau buvo įsigalėjusios tradicijos: išklaudyti staigias nuomones ir atsakyti į paklausimus.

— Kaip gi Šilingas tvarkys Tarybos reikalus, kad jis pats dabar visa Taryba? — nuskriejo sarkastiška pastaba.

Sarkastiška, garsiai pasakyta pastaba sukėlė nusiprunkštimą. Daugis ėmė juoktis. Tas pirmasis nepasitikėjimas Šilingo staigia kariška veikla buvo ryškiai formuluotas. O karininkų nepasitikėjimas Taryba kilo iš jos delsimo ir neryžto organizuoti kariuomenės kadrus.

— Argi Šilingas paves iškvieštiems karininkams tvarkyti mus visus?

— Šilingas nėra kariškis, — nuskambėjo priekaištas. — Jis nėra laikęs šautuvo.

Karininkas Gužas, aukštas ir stambus vyras, garsiai suriko:

— Manding, Šilingas nesugebės vadovauti kariams.

— Kodėl gi? — kažkas paklausė.

— Jis neturi platformos, — pasakė Gužas.

— Jis permažas karininkams, — drožė kitas jaunas vyras.

Pastaba sukėlė juoką. Vyras juokėsi net pasigaikščiuodami. Tikrai, fiziškai labai maža Šilingo figūra imponavo scenose savo nuoširdumu, nes jis gebėjo virtdančiai jautriai pratarti į žmones. Čia gi, tarp visų už jį didesniu savo ūgiu vyrų, Šilingas atrodė gailiai, jis dargi buvo kažkaip dirbtinai ozaltuotas, jo balsas buvo perskardus, jo žodis per trumpas, ir jo prakalba neišsėmė jautrios temos.

Ypatingai gi visus veikė kelių karininkų išrinkimas iš visos jų grupės. Visa tai nenuteikė karininkų Šilingo naudai.

— Būdamas Tarybos Krašto Apsaugos Komisijos pirmininkas, — kalbėjo Škirpa, — jis per išstisus du mėnesius nieko realesnio nenuveikė kariuomenei organizuoti. Visas jo darbas buvo tik dailios kalbos ir keli pasirašyti raštai.

— Oho, — ataidėjo nepatenkintas balsas, — ant popieriaus mes seniai turime du pulkus ir artileriją.

— Šalin Šilingą! — suriko keli balsai.

Anarchijos banga siūbtelėjo per vyrus, ir neramios jos verdinės ėmė smelktis į smegenis.

Vytautas Bičiūnas prisistūmė prie Škirpos.

— Aš žinau, kad Sleževičius yra Vilniuje, — pasakė Bičiūnas, — ir kodėl tamstai nepaveikti jo, kad imtųsi skubaus darbo. Laikas nelaukia. Dirbti reikia skubomis. Reikia stvertis darbo. Šilingo pasiskelbimas karo vadu nėra rimtas dalykas. Paveik, tamsta, Sleževičių, — tegu nestato Tarybai sąlygų, bet sudaro naują Vyrų sąlygą. Iš Šilingo darbo nieko neišeis: žūsime mes visi.

— Sakyk tai vyrams, — patarė Škirpa.

Bičiūnas ėmė belsti kumščiu į stalą. Garsas buvo didelis, kaip būgnas. Sugavęs į save nukreiptus žvilgsnius, Bičiūnas prabilo:

Ispanų kalbos žodyninės sudėties pagrindą sudaro daugiausia lotyniški žodžiai, būdingi ir kitoms romanų kalboms. Tačiau joje yra labai daug savitų, kitur neaptinkamų elementų. Ispanų kalbos žodyne labai mažai yra išlikę senųjų iberų kalbų žodžių (pvz., vega „laukas“, cerro „kalva“, baskų kilmės izquierdo „kairysis“ ir kai kurie kiti).

Iš vestgotų ispanų kalboje išliko negausūs germanų kalbų elementai. Užtat arabų kalba paliko ispanų leksikoje žymių pėdsakų. Ispanus stebino arabų karinė organizacija, piliių statyba, santvarka, mokslas ir prekyba. Ispanai tapo lyg ir tarpininkais tarp arabų ir europiečių pasaulio, ypač astronomijoje ir matematikoje. Išliko daug arabiškų vietovardžių: Gvadalachara, Gvadarama, Gibraltaras, Gvadalkvivas ir kt. Arabiškos kilmės yra, pavyzdžiui, žodžiai alcazar „tvirtovė“, alcalde „teisėjas, seniūnas“, albanil „mūrininkas“, alcoba „miegamasis“, o taip pat daugelis žodžių, kurie iš ispanų kalbos vėliau perėjo į kitas kalbas ir virto aptautiniais žodžiais: persikas, abosas, kvintalas; terminai iš mokslų srities — algebra, cifra, azimutas, iksas (raidė x), teodolitas ir t. t.

Tiek senosios Ispanijos laikais, tiek vėliau, XVII—XVIII a., į ispanų kalbą pateko nemaža prancūziškų žodžių. Mažesnę įtaką jai darė naujųjų amžių italų kalba. Iš nukariauto Naujojo Pasaulio — Amerikos indėnų kalbų ispanai perėmė daug žodžių, kurie vėliau perėjo į kitas pasaulio kalbas: tobacco „tabakas“, chocolate „šokoladas“, condor „kondoras“, jaguar „jaguaras“, canoa „kanoja“ ir t. t.

Nacionalinės, bendraliaudinės šiuolaikinės ispanų kalbos norma nėra visiškai vienoda visoms ispaniškai šančioms šalims. Nemaža saviturti amerikietiškoji ispanų kalbos sika ir fonetika. Be abejo, Lotynų Amerikos ispanų kalba yra iš esmės vieningos ispanų kalbos variantas, tačiau ji yra pasipildžiusi įvairių indėnų kalbų žodžiais, o taip pat naujų žodžių daryba ispaniškų žo-

džių šaknies pagrindu. Atsirado daug naujadarų fonetinėje ir morfologinėje ispanų kalbos sistemoje, nes indėnų kalbų žodžių struktūra europiečiams apskritai buvo neaiški. Lotynų Amerikos ispanų kalba skiriasi nuo europietiškos ispanų kalbos ne vien atskirų garsų, bet ir žodžių tarimu. Jis yra minkštesnis, melodingesnis, lyginant su normatyviniu ispanišku-kastilišku tarimu.

Amerikietiškoji ispanų kalba susiformavo didžiuliuose Lotynų Amerikos plotuose, kur vyko vietos gyventojų romanizacijos procesas, panašus į savo laiku vykusį procesą Pirėnų pusiasalyje. Daugiau kaip per 4 šimtmečius amerikietiškoji ispanų kalba ir literatūra įgavo specifiskų bruožų. Lotynų amerikiečiai savo gimtąją kalbą vadina dviem terminais: „el español“ — ispanų kalba ir „el castellano“ — kastilių kalba, taip pat kaip ir ispanai Ispanijoje. Dažniau vartojamas antrasis terminas, nes jis nesusijęs su valstybės pavadinimu („español“ ir „España“).

Kalbinių santykių Lotynų Amerikoje susiklostė kitaip, negu anglosaksų valdomoje Amerikos dalyje. Šiaurės Amerikos indėnų kalbos arba jau išmirusios, arba išmiršta. Ten baltieji kolonistai kūrė su šeimomis, išstumdami vietos gyventojus, juos išnaikindami. O Pietų Amerikoje iš pradžių vyravo troškusių greitai praturtėti kario avantiūristo tipas. Žinoma, prasidėjus platesnei imigracijai, ir čia neapsieita be indėnų genčių naikimo, tačiau čia buvusių Lotynų Amerikoje ir dabar dar gausu. Indėnų majų, kečua, aimarų, tupi-gvarani ir kitų genčių kalbos išliko ir tebedaro poveikį ispanų (ir portugalų) kalbai ir šiandien.

Lotynų Amerikoje ispaniškai kalba imigrantai iš įvairių pasaulio kraštų, jų tarpe ir apie 50 tūkst. lietuvių.

Šiuo metu ispanų kalba dėstoma Maskvos ir Minsko užsienio kalbų pedagoginiuose institutuose ir eilėje kitų TSRS aukštųjų mokyklų, ruošiančių ispanų kalbos specialistus. 1948—1954 m. ispanų kalba buvo dėstoma Vilniaus Pedagoginiame institute. Ispanų kalbos specialybę

įgijo 30 instituto absolventų. 1952—59 m. ispanų kalba buvo dėstoma Kauno VII vidurinėje, IV septynmetėje ir Vilniaus XV vidurinėje mo-

kykloje. Šiuo metu kaip fakultatyvinė disciplina ji dėstoma Vilniaus Valst. V. Kapsuko v. u-to Istorijos ir filologijos fakultete. Ji yra priva-

loma romanų kalbas studijuojantiems studentams...

„Mokslas ir Gyvenimas“

Ispanijoje išnaudoja kiekvieną žemės sklypelį, nuotraukoje baskas piauja paparčius

— Ponai karininkai, Šilingo pasiskelbimas diktatoriumi nėra rimtas dalykas. Reikalaukite naujos Vyriausybės. Juk esančios kaip ir nėra. Jeigu būtų Vyriausybė, Šilingas nesiskelbtų karo vadu. Reikia mums naujos Vyriausybės. Tada bus ir kita tvarka. Kvieskime Sleževičių, — jis atvyko Vilniun. Tas dar galės ištraukti mus iš tikros pražūties.

— Reikia prašyti Sleževičių, — pasakė Gužas, — nereikia diktatorių, reikia geros tvarkos.

— Šalin diktatūrą!

— Šalin Šilingą!

Jau dundėjo pikti šūkliai. Lyg nauja apmaudo ir vilties banga nusiaubė susirinkimą.

Šūkliais pradėjus skardėti, Šilingas išėjo iš pasitarimo kambario, kurin jis buvo sukvietęs savo pasirinktus karininkus. Grasiai šūkaujant karininkams, kurie tik prieš dešimtį minučių buvo ploję jo žodžiui, Šilingas skubiai peržengė tuščią tarpą tarp dvejų durų ir, neuždaręs jų, išsmuko iš patalpos.

Įkandin jį iš pasitarimo kambario išėjo kviestieji keturi karininkai ir, žvalgydamiesi į nerimstantį susirinkimą, pasiliko salėje.

Anarchija dengė visus. Tačiau toje išviršinėje anarchijoje buvo savotiška slinktis į tikslą. Tai buvo Bičiūno, Gužo ir Škirpos sugestijos — kreiptis į Sleževičių.

Karininkai — Jakštas ir Musteikis — nusivylimo pilni išėjo iš susirinkimo, kuris tebesiautė netvarkingai mėtomomis pastabomis, replikomis, staigiais ir karštais ginčais.

Koridoriuje, kur jie išėjo, pamatė atokiau stovintį Sleževičių, besikalbantį su mažyte moterimi.

— Tai Bortkevičienė, — pasakė Jakštas.

— Tas vyras... Sleževičius? — paklausė Musteikis.

— Tai jis, — džiugiu balsu atsakė Jakštas. — Girdėjau tik vakar jis atvykęs iš Rusijos. Jo pavardę mini, o jis čia pat. Eiki, paprašyk, kad tartų žodį karininkams.

— Eik tu, — esi drąsesnis, — pasakė Musteikis.

Jie abu pasisuko į Sleževičių, nervingai skubėdami prieiti, kol Sleževičius kalbasi su Bortkevičiene, kol jis neketina pasisukti į duris ir išeiti gatvėn.

Koridorius buvo ilgas. Jakštas ėjo pirmas ir girdėjo savo skubių žingsnių garsą.

Ištrūkęs pro susirinkimo kambario duris, Škirpa pamatė Sleževičių, ir, kaip ir Jakštas su Musteikiu, nuskubėjo prie jo.

Pastebėjęs į jį skubančius vyrus, Sleževičius sustojo kalbėjęs su Bortkevičiene ir stebėjo ateinančius.

— Čia karininkų susirinkimas, — pasakė Škirpa, — Jis nesėkmės pilnas. Šilingas pabėgo iš susirinkimo. Bičiūnas siūlo tamstai perimti Vyriausybę.

Jakštas pridūrė:

— Visi nori išgirsti tamstos nuomonę.

— Ruseckas rėkia: šalin Šilingas, — pasakė Škirpa.

— Grižtu iš pasitarimo su partijų atstovais, — nervingai pasakė Sleževičius. — Aš užėisiu pas tamstas. Nenoriu kam nors skelbti čia karo. Visur chaosas, nes vis vengiame liesti bendrąjį reikalą.

Lydimas tų trijų karininkų, Sleževičius nuėjo kartu su jais ilgu ir žingsniams atsiliepiančiu koridoriu. Kada visi keturi įžengė į įsikarsčiavusių karininkų susirinkimą, pasigirdo staigūs plojimai. Daugelis spėjo, kad tai yra susirinkimo ieškotas žmogus — Sleževičius.

Jau atsigavęs po vargingos kelionės, Sleževičius, kaip jam įgimta, buvo elegantiškai patrauklus. Vešlūs jo ūsai tuoj krito akysna, kaip pasitikėjimo savimi simbolis. Jis buvo kontrastingas Šilingui, kurio išvaizdai vis dėlto dominavo kažkas bohemiška. Sleževičiaus prigimtyje spindėjo rūpestinga tvarka. Ta tvarka buvo atspindys gerai išbalansuotų svarstymų, nesikeičiančio įsitikinimo ir visiško pasitikėjimo savo atrastu veikimo metodu.

— Sleževičius, — kažkas garsiai atsiduso, tartum nusakydamas kaimynui, kad chaosas pasibaigė.

Gužas garsiai ir sujaudintai suskubo prabilti pirmas.

Bus daugiau.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

DEŠIMTS METŲ

KAI
REDAGUOJA

"EGLUTĖ"

Mikailaitė gimusi Vokietijoje; emigracijos eigoje atsidūrusi Kanadoje; ten studijavo anglų literatūrą ir 1961 įstojo į Putnamo seses; po pertraukos studijas baigė 1967. Mėgsta piešti. Iliustravo "Eglutę", "kai buvo sunkūs laikai — tai davė ir praktikos". Mėgsta rašyti. Ne tik vaikams. Jos eilėraščių buvo ir "Aiduose". Baigtom studijom nesitenkina. Dabar vėl studijuoja — važinėja į Providence kolegiją ir rengia magistrą iš religinio auklėjimo. Tai truks porą metų. Bet tenka ir kitų darbų, pvz. vasaros stovyklos.

Ši humanistinių polinkių mergaitė, neprarandanti noro intelektualiai aukščiau kopti, turi patirties iš santykių su jaunesne už ją karta, gimusia Amerikoje.

Sesuo Ona Mikailaitė, Eglutės redaktorė.

Eglutė 1973 BIRŽELIS

Z. Sodeikienė — viršelis

MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS

MOKINIŲ KŪRYBA

MANO MAMA

Mano mamytė yra darbšti. Ji dirba "Ayerst" laboratorijoje. Parėjusi į namus mums padeda paruošti pamokas ir moko pianinu skambinti.

Mano mamytė yra penkių pėdų ir penkių inčų didumo. Jos plaukai blondiniai, truputį tamsesni už mano, akys rudos, kaip ir mano. Mano mamytė yra dar jauna ir gera. Kai aš padarau ką blogo, ji mane subara, bet aš neverkiu, nes žinau, kad ji man tik gero nori.

Ji mane myli ir aš ją visada mylėsiu.

Asta Kličiūtė
(5 skyrius)

MANO MAMA

Ji yra tas žmogus, kuris atrodo ruošėsi būti tik mama. Ji man viską padeda ir paaugina.

Mano mama yra specialus žmogus, kurį aš norėčiau turėti visą laiką.

Mama! patinka muzika ir svečiuotis. Ji dirba raštinėje.

Mano mama man labai gera.

Robertas Valinskas,
(5 skyrius)

MANO MAMYTĖ

Kiekvienais metais gegužės mėnesį yra Motinos Diena. Aš tą dieną būnu geras, nes man mamytė yra visada gera.

Mano mamytė atsikelia anksti, paruošia pusryčius ir sutvarko mano drabužius. Kai yra mano gimtadienis, jų iškepa skanų tortą.

Mano mamytė padeda man paruošti lietuvių pamokas.

Aš žinau, kad mano mamytė mane myli, už tai ir aš ją myliu.

Kęstutis Skučas
(5 skyrius)

JAUNYSTĖ

Zigmas Gėlė

Ar jūs tikėsite draugai,
Kad tos nelaimės ir vargai,
Kurių nematėme, dar ne —
Mums tiktai ūkana sapne...

Mes, juk, jauni, jauni, jauni!
Ir giesmė mūsų dar šauni
Ir mūsų dangiški sapnai
Žavėja mus dar vis jaunai.

(Iš "Eglutės")

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

AL. GIMANTO

TARP RESPUBLIKONŲ
IR DEMOKRATŲ
PASIDALINUS

Stebint tą visą nešvartią Watergate aferą, nejučiomis paaiški kokio kalibro asmenybėmis buvo artimiausi prez. Niksono patarėjai. Tai prisimename, nes ir visų rūšių lietuviškieji demaršai, peticijos, rezoliucijos ir prašymai Baltuosiuose Rūmuose turėjo eiti per visų tų patarėjų rankas. Net ir tas pats Dean III senato tyrinėjimų metu keletą kartų prisiminė Simo Kudirkos atvejį. Atsielt, prezidento informacija apie tą įvykį,ėjusi per to patarėjo rankas, na, ir nusiteikimus... Daug ir įvairių lietuviškų raštų buvo siųsta prezidentui ir visada ateldavo skambūs atsakymai, prasidėdavę maždaug ".... Prezidentas man pavedė atsakyti..." Dabar jau beveik aišku, kad išvis vargiai prezidentas matė bent vieną lietuvišką jam adresuotą raštą. Jo štabo nariai buvo per uolūs savo pareigose, kad vargintų savąjį šefą" tokiais menkais ir nesvarbiais reikalais".

Aplamai, mūsų lietuviai respublikonai yra kiek priblokšti ir kartu nustebinti savosios partijos administracijos Washingtone kai kuriais politiniais vingiais, ypač užsienio reikalų srityje. Prez. Niksono pradėtas

flirtas ar draugiškas šypsniškas lydimas bičiulavimasis su abiem raudonojo pasaulio milžinais, mūsų respublikonų tarpe iššaukia ne šypsnius, bet tik kartėlį ir susirūpinimą. Atrodo, kad jie jaučiasi esą apgauti. Jei dar prieš prezidentinius rinkimus buvo sukeltas sąjūdis ir lyg visuotinis tikėjimas, kad tik balsuojant už respublikonus bus galima tikėtis bent kiek padėti Lietuvai ar net priartėjimo prie eventuales pavergtųjų išlaisvinimo, tai balsavimas už demokratų kandidata, reikštų maždaug Lietuvos reikalų išdavimą. Dabar, praėjus kiek laiko, jau galima tvirtinti, kad vargiai ir pati demokratų administracija JAV sostinėje kažin ar būtų daugiau pažengus suartėjime su Maskva ir Pekinu. Kad ir kaip būtų kelsta, bet pokario metais bet koks ryžtingesnis pasipriešinimas raudonųjų užmačioms gaudavo pradžią demokratų valdymo metu (Korėja, Vietnamas) ir visos nuolaidos, kompromisai - respublikonų. Tuo tarpu mums jau beveik įkalbėta buvo tikėti, kad demokratai yra žymiai arčiau komunistų, o respublikonai - nepakeičiami dešinieji. Ar tik nėra pagrindo naujai prielaidai, kad gimsta naujas mitas, priedui prie jau turimų ir beveik galiojančių mitų, lietuviškoje išeiviškoje galvosenoje? Jais, tais mitais, mes buvome ar esame maitinami jau ilgesnį laiką. Bet ar ne pati didžiausioji mūsų tragika

Jokiu būdu ne taip

Prieš kurį laiką pasaulinėje spaudoje aidėjo sensacija - Kristupas Kolumbas Amerika atradęs... žydams. Bent taip teigiama Simono Wiesenthalio eilėje kalbų išleistoje knygoje. Kadangi jos autorius yra Žydų Dokumentacijos Centro Vienoje direktorius, pagarsėjęs Eichmano ir kitų nacių sugavimu bei persekiojimu, naujiena daugelio pri-

bus toji - tai nepalaujamas tikėjimas tais visais gražiais žodžiais ir patikinimais iš tų visų ryškių ar mažiau ryškių Washingtono postų, kurie nuostabiai lengvai žaidžia superlatyvais persunktų žodžių salvėmis. Tie visi patikinimai, padaršinimai ir nesaistų lyg ir pažada, veda gal prie mūsų užmigimo, o Europos saugumo konferencijoje nebus nė puse burnos prasižiota dėl Baltijos likimo, likusiu tik "sovietijos vidaus reikalu". Gal bendrųjų nuotaičių paraminimui, gal ir savęs padaršinimui, kai kur mūsų respublikonų iniciatyva buvo suorganizuotos demonstracijos prieš Brežnevą, kurių jis pats nei matė, nei girdėjo. Įdomu čia tik viena, ar toks lietuvių respublikonų žygis nebuvo nusikaltimas prieš savo partijos liniją ir discipliną? Įdomu ir ką tuo pat metu veikė lietuviai demokratų partijos nariai ir jų artimesnieji?

Imta už gryną pinigą.

Esą, perkrikštas žydas Kolumbas į pirmąją kelionę leidesis su slapta misija, apie kurią jokie istorijos vadovėliai neužsimena. Jis norėjęs ieškoti tariamoje Indijoje vietos Ispanijoje persekiojamiems žydams, nes Indijoje turėjusios gyventi dešimt dingusių Izraelio genčių.

Ryšį tarp Kolumbo ir Ispanijos žydų Wiesenthalis suradęs atsitiktinai, beieškodamas paralelės tarp nacių režimo ir ispanų inkvizicijos. Pirmiausia, įtarimą sukėlė Kolumbo išplaukimas tik kelias valandas prieš žydų ištrėmimo terminą. Laikas taip sutaisytas, kadangi iguloje buvę žydų. Pati ekspedicija nebuvo finansuota Ispanijos karalienės, kaip istorijoje rašoma, o turtingų ir įtakingų žydų. Svariu argumentu savo teorijai Wiesenthalis mato žydo kalbininko dalyvavimą kelionėje. Pagal tai jis išvedžioja, jog naujajame žemyne sutikti pirmieji čia būviai buvę prakalbinti hebrajiškai, kaip ir pritingama giminaičiams.

Anglų žurnale "Encounter", joku būdu ne antisemitiskame leidinyje, tokia žydiška misija suniekinama. Gerhard Prause straipsnyje nurodomas Wiesenthalio argumentacijos paviršutiniškumas, Kolumbo dienoraščio neatydus nagrinėjimas bei perplačių išvadų darymas.

Nors ekspedicija ir galėjusi būti bent dalimi finansuota žydų turtuolių, tai daryta pasipelnimui. Kolumbo kelionė turėjo galimybių gerai investicijai, nes sutartis su karaliene Izabela leidusi pasilaikyti dešimtą dalį parsivežtų lobų. Kas link prakalbėjimo į čia būvius hebrajiškai, tai esanti visiškai nesamone: Kolumbo dienoraštyje aiškiai parašyta, jog su pirmaisiais indėnais susilekta gestais, gi kai kalbėta, tai galėjo būti betkuria tarptautine kalba, ypač arabų, kuri tuomet skaityta visų kalbų motina.

Wiesenthalio argumentų gylį parodo ir kartojama sena pasaka, būk žmonės netikėję Kolumbu, kad žemė esanti apskrita. Anaipol, tuo metu jau mažai kas rutulio nuovoka beabejojo-ginčytasi tik dėl skersmens dydžio ir jūros nuotolio iki "Indijos".

Prause, greičiausia pats žydas, apgailestauja tokios sensacijos paskleidimu, nes tai gali surusinti žydų pasaulio užviešpatavimo teorijas, taip kaip buvę su suklastotais Ziono Protokolais. Prause Kolumbo rasinės kilmės neaiškina, ją vadinamas tikrai "tariamai žydiška". Matant tokį Wiesenthalio moksliskumą, Kolumbo žydiškumas lieka neįrodytas, taigi Amerikos italai gali ir toliau drąsiai švęsti savo tautlečio dieną. Lietuvams, tačiau, Amerikos atradimas žydams gali atrodyti išsipildžiusiu.

/ apb

JAV Senato specialus komitetas apklausinėja John Dean III, buv. prez. R. Nixon'o patarėją, Watergate skandale.

Mažoji Lietuva

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PRIEDAS NR. 2

PĖDOS SMĖLYJE: - SMĖLIŲ KOPOS TIES NIDA PRIE KURŠIŲ MARIŲ

UŽTERŠTA BALTIJA

Kam teko praleisti vasarą Lietuvos pajūryje, tas niekad neužmiršo gražius Baltijos jūros paplūdimius. Atmintyje pasiliko tokios gražios kurortinės vietovės kaip Nida, Juodkrantė, Smiltynė, Melnragė, Nemerzatė, Palanga ir kitos. Kiek smagių vasaros dienų buvo praleista bežaidžiant su jūros bangomis, ar brendant jos pakraščiu ir rankiojant išplautus gintaro gabalėlius.

Dabar okupuotoj Lietuvoj leidžiamas propagandinis laikraštis "Gimtas kraštas" žino pranešti, kad Palangoj būsią galima ir žiemą maudyti. Tam tikslui Ronžės upelio dešiniame krante norima įrengti 50 m ilgio ir 21 m pločio jūros vandens baseiną. Veiksias dirbtinas bangų sukėlėjas ir vanduo žiemą busias šildomas.

Tokius apšildomus jūros baseinus jau seniai turi kiti Pabaltijos kraštai. Bet mums įdomu minėto propagandinio leidinio toji žinutės vieta, kurioje pabrėžiama, kad Baltijos jūra esanti labai turtinga druska, jodu ir kitomis ypatingomis gydomosiomis savybėmis.

Tačiau paskaičius įvairių tyrinėtojų padarytas išvadas ir literatūrą apie Baltijos jūroje

šiuo metu padarytus vandens tyrimus, dėl tokio "Gimtojo Krašto" teigimo kyla didelių abejonių. Pvz., žinomas vokiečių žurnalas "Der Spiegel", pasiremdamas įvairių mokslininkų teigimais, pavadino Baltijos jūrą kaip pilna atmatų ir blaurumų jūrą (Ein Meer voller Unrat und Haeglichkeit). Daromos vandens analizės parodo, kad Baltijos jūros vanduo jau seniai nebėra anas įvairiuose puošniuose projektuose aprašytas kristaliniškai skaidrus ir švarus paplūdimų vanduo.

Tikrindami Baltijos jūros vandens organinę sudėtį, mokslininkai nustatė, kad jis knibždėti knibžda įvairiausiais mikrobiais ir kad jame yra apščiai tokių nešvarumų, kurie neabejotinai kenkia žmogaus sveikatai. Kiti tyrinėtojai dar eina taip toli, kad stato klausimą: kada Baltijos jūra pradėsianti dvokti?

Tarptautinė mitybos organizacija (FAO), taip pat dariusi tyrimus Baltijos jūroje oficialiai nustatė, kad iš visų vandenynų, išskyrus kaikuriuos didesnius ežerus, Baltijos jūra yra pati nešvariausia ir labiausiai užteršta jūra visame pasaulyje.

Išskeliant šiuos nemalonius faktus, nesinori pažeisti mūsų apdailuotos Baltijos ir jos pajū-

rio prisirišimo sentimentą. Baltijos jūra bus mums visuomet likiminė jūra ir laisvas kelias į visus pasaulio kraštus. Tat, tik skausmas ir liūdesys gali suspausti lietuviškojo pajūrio mylėtojų širdis, kad mūsų gražiąją Baltijos jūrą ne tik kad neaplenkė visame pasaulyje besiplečias oro ir vandens užteršimo pavojus, bet kad ji pasaulio vandenynų užteršime šiuo metu užima net pirmaujančią vietą.

Apie 40,000 kvadratinių kilometrų Baltijos jūros dugno yra padengta storu fosfato sluoksniu ir 10% viso Baltijos jūros dugno yra tapus vandens dykuma, kurioje neužtinkama nei vieno augalo ir nei vieno gyvūno. Įvairūs Pabaltijo valstybių fabrikai, neskaitant miestų kanalizacijos, kasmet supila į Baltijos jūrą apie 1.2 milijonų tonų deguonį naikinančių chemikalų ir 14,000 tonų fosfato. Paskutiniu laiku Švedijos, Suomijos ir Danijos pakrantėse sugautos žuvys turėjo tokį didelį gyvojo sidabro kiekį, kad buvo uždraustas žūklavimas.

Šių tragiškų faktų akivaizdoje ar nebūtų aukščiausias laikas visiems Pabaltijo kraštams, nežiūrint net skirtingų valdymosi santvarkų, bent kartą surasti bendrą interesą ir kalbą, kad išgelbėjus Baltijos jūrą nuo visiško jo užteršimo?

ŽINIOS

NAUJAS DR. MARTYNO ANYSO VEIKALAS

Artimų laikų bus spausdinama nauja Dr. Anyso knyga "Lietuvos vyriausybės kovos su Didžiojo Vokietijos reichs vyriausybe dėl Klaipėdos krašto iki jo atplėšimo 1939 m. kovo 22 d.

Veikalas yra parašytas tuoj po Antrojo pasaulinio karo, emigracijoje, iš nesunaikintų užrašų. Jis įdomus ir tuo, kad jis patelkia ir kaikurių centro vyriausybės pareigūnų charakteristika iš klaipėdiškių taško žiūrint.

Aple veiklą "Draugija Kultūrai Remti" Čikagoje šitaip rašo: "Veikalas atidengs gerą dalį Lietuvos praeities, kuri dar nėra apšviesta literatūroje. Jis bus apie 300 puslapių didumo.

Veikalo išleidimas, kaip bendrai žinoma, nėra pelningas dalykas, nes spausdinimas yra brangus, o tiražas mažas. Todėl kreipiamės į visuomenę su prašymu autoriui padėti finansiniais, remėjais ir garbės prenumeratorių. Jų pavardės bus atspausdintos pačioje knygoje".

Dr. M. Anyso antraštas:

292 Indian Road,
Toronto 3, Ont.
Canada.

MIRĖ M.A. SKĖRIENĖ

Š.m. liepos 2 d., Mannheime, Vokietijoje, mirė žinomo mažlietuvių veikėjo, gimnazijos mokytojo ir "Nepr. Lietuvos" bendradarbio Friso Skerio motina. Vėlionė Marija Augustė Skėrienė - Plokštytė, buvo gimusi 1893 m. rugsėjo 5 d. ir gyveno Kalėnų kaime, Lauksargių valsčiuje, Pagėgių apskrityje, Klaipėdos krašte.

Mok. Fr. Skėriui ir šeimai mylimos mamytės netekus, reiškia me nuoširdžią užuojautą.

RINKOSI "BĖDOS VALDYBA"

Š.m. balandžio 15 d. Bonnoje susirinko buvę stambūs rytinių vokiečių sričių vokiečių žemlankai ir taip vadinamoji "Rytų Vokietijos Bėdos Valdyba" ypatingam viešam posėdžiui. Be įvairių grupių į posėdį buvo pakviesti ir Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Vengrijos, Rumunijos, Ukrainos ir Čekoslovakijos egzilinių vyriausybių ar organų atstovai. Vokiečiai siūlė sudaryti ir pasiųsti bendrą delegaciją į Europos saugumo konferenciją Helsinkyje.

PO PLEKŠNIŲ ŽVEJYBOS:

Kai vyrai iškabina tinklus džiovinimui, žvejų moterys ir vaikai pajūryje rūšiuoja plekšnes.
(Nuotrauka iš 1936 metų)

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

330 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.) čekių	5½%
šėrus ir sutaupas	6½%
už vienu metų terminuotus indėlius	7½%
ir 3 metams	8%

Duodame:

asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$4,300,000

VAJUS "NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI"

Jau senokai vyksta N. Liet. B - vės paskelbtas vajas N. Liet. savaitraščio spaustuvės patobulinimo ir pastato praplėtimo reikalams. Hamiltone turime eilę šios B - vės akcininkų, savaitraščio skaitytojų, įvairių verslininkų bei profesionalų. Betgi vajaus sąrašuose hamiltoniečių skaičius labai nežymus tematyti.

Hamiltoniečiai visose srityse visad pirmuoja, todėl būtų gražu, kad ir paramoje spaudai nebūtų paskutiniaisi. Atostogos - poilsio metas. Kad ir poilsiaudami nepamirškime taip svarbaus reikalo - mūsų pačių spaudos. Kad ir mažą čekutį siųskime be atidėliojimo, nes lėšos labai reikalingos jau dabar.

STREIKAS

Hamiltono miesto savivaldybės darbininkų

NEPASTEBĖTAS DVIDEŠIMTMETIS

Toronto lietuviai stebisi patarlės prasmingumu, kuri sako: kieno vežime sėdi to ir giesmę giedok. Pro vietinį savaitraštį praspruko beveik nepastebėta Prisikėlimo parapijos 20 metų sukaktis. Dar didesnė

nuostaba ištiko torontieškus, kai laikraštis visai nieko neparašė apie suaktuvinį koncertą, kuriame be gausių svečių dalyvavo iškilusis Prisikėlimo parapijos choras vad.kun.Broniaus Jurkšo, solistė Justina Sriubiškienė.

- šiukšlių vežėjų streikas prasidėjęs liepos 10 dieną, dar tebesitęsia. Greitai gendamas liekanas gyventojai patys turi išvežti į tam reikalui skirtas vietas. Dabartinis minimumas vid. \$3.75 val. Pagal naująją sutartį jie tikisi gauti iki \$4.50 val.

PAKĖLIMAS UŽDARBIO
Plieno liejykla The Steel Co. of Canada, Ltd. 1972 m. rugpjūtyje sudarė naują sutartį su įmonės Unijs, pasėkoje buvo pakeltas min. val.atlyginimas 45 centais. Nuo šių metų rugpjūčio 1 dienos atlyginimas vėl pakeliamas 20 centų valandai. Taip, kad min.val.uždarbis bus \$4.00. Dar vienas pakėlimas seks kitų metų rugpjūtyje. Zp.

kienė ir Vaclovas Verikaitis. Koncerto metu

Solistai Justina Sriubiškienė ir Vaclovas Verikaitis koncerto metu.

Prisikėlimo Parapijos choras koncerto metu (iš kairės) T. Placidas Barius, sol. Vaclovas Verikaitis, choro vadovas kun. Bronius Jurkšas; ir solistė Justina Sriubiškienė.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5¼%	už depozitus
6%	už šėrus
6%	už taupymo s-tas
7%	už 1 m. term. dep.
7½%	už 2 m. term. dep.

IMA

8%	už asm. paskolas
8%	už mortgicijus

Kapitalas — virš šešių milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

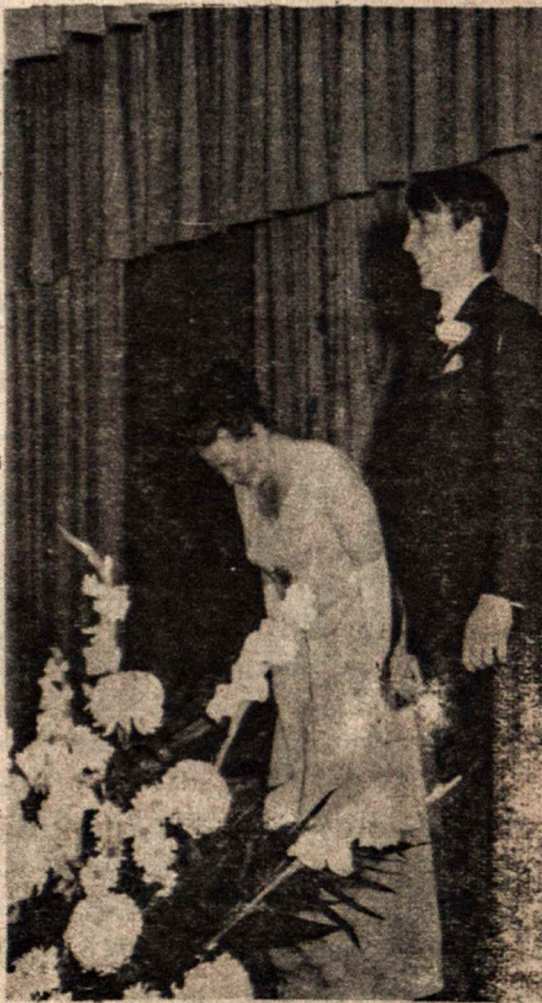
ypač gerai pasirodė parapijos choras ne tik nau-

gerai suorganizuotą meninį vienetą, pasiklausius abu solistus, repertuare naujuosius, ypač puikiai nuskambėjusius kūrinius A. Bražinsko "Nemunėlis" ir R. Antoliziejaus "Baltijos jūra", kilo neišmaningas klausimas. Kokios galėjo būti ten intrigėlės, kad tas puikus koncertas praėjo spaudoj nepastebėtas. Kam gi nepatiko veiklioji, daugumą torontiečių subūrusi parapija? Ta parapija, kuri per savo veiklos 20 metų vadovavo Toronto religiniam, kultūriniam ir visuomeniniam gyvenimui. Tuo lyg ir pasitvirtino mūsų patarlės prasmingumas, kad norint patogiau važiuoti, tenka giedoti vežėjo geismelę.

S. Prancūnas

juoju repertuaru, bet ir savąja išvalzda sutelkiant žiūrovams pasigėrėtiną naujovę. Įspūdis buvo ypatingai stiprus, kai scenoje, judame vyrų aprangos fone, pasipuošusių rožinės spalvos suknutėmis chorisčių priekyje, pasirodė solistai Sriubiškienė ir Verikaitis. Patraukli jaunutės solistės išvalzda, jos žalsva suknutė savaimingu gyvumu ryškino, tarsi visoje scenoje sužydusią rožių puokštę. Bendrai, tai buvo vienas iš gražiausių, iki šiol Toronte matytų, taip skoningai sukomponuoto vieneto apipavidalinimas.

Pamačius kun. Jurkšo

Sol. J. Sriubiškienė ir akompanatorius Eugenijus Kriščiūnas koncerto metu.

Nuotraukos S. Dapkus

st.catharines

ŠAUNIOS SUKAKTUVĖS

Juozui Šarapnickui suėjo 60 metų, tai būrelis draugų suruošė jam pagerbimą ir pagerbimą, kaip reikiant: pasamdė vieną puošniausių salių, patiekė iškilmingus pietus, parūpino vieną geriausių orkestrų. Ir, žinoma sukvietė svečių iš St. Catharines, Toronto, Hamiltono ir iš kitur.

Tėvas Juvenalis palaimino stalą, vėliau dar pasakė sveikinimą ir įteikė dovaną. Pietų metu kalbėjo visa eilė sveikintojų. Kalbų metu, kaip paprastai, netrūko ir "pasmilkinimų", bet buvo pasakyta ir daug tiesos: Juozas Šarapnickas yra tikras visuomenės veikėjas. Sakytum profesionalas, o ne šiaip sau mėgėjas. Jis visuomeninėje veikloje dirba dar nuo jaunų dienų. Lietuvoje rusų ir vokiečių okupacijos metu, kovojo drąsiai ir prieš vienus, ir kitus. Buvo stipriai ir vienu ir kitų persekiojamas.

Yra visuomeninių pažūrų žmogus, didelis patriotas. Palikė artimus ryšius su profesorium Šepu Kairiu ir nuvykdamas pas jį pasitarti. Jau eilė metų vadovauja Hamiltono ŠLA organizacijai. Tris metus iš eilės išbuvo St. Catharines b-nės pirmininku ir suruošė čia geriausią ir pelningiausią Lietuvių Dieną. Plačiai rašinėja

Juozas Šarapnickas

spaudoje, nepailstamai platina spaudą - laikraščius ir knygas, nuolat dalyvauja visokiuose suvažiavimuose, nežiūrint ar jie būtų Čikagoje, New Yorke, Floridoje ar kur kitur. Priklauso vietinei Ramovėnų organizacijai.

Visa tai nėra "smilkinimas", bet faktai. Nėra ko mums lietuviams nusiuklinti per daug.

Į b-nės valdybą J. Šarapnickas atėjo tais laikais, kai mūsų b-nė buvo susiskaldžiusi į devynius gabalus. Baugu buvo žiūrėti kaip jis pradės dirbti, o jis pasirodė visuomeninės veiklos taktikas. Į kirčius atsako tylą ir šypsena, taip ir atsibodo žmonėms kapotis. Vėl pradėjo atsirasti bendra kalba ir bendras darbas. Niekad nemėgino dirbti pats vienas, bendravo su visais galinčiais padėti žmonėmis.

Juozo Šarapnicko ne-

veikia paskalos ir pasnabždos. Jis pats žino savo kelią ir tas kelias yra tikrai lietuviškas. Jis turi beveik visas lietuviškas knygas, neužmiršta nė savo žmonių Lietuvoje ir pastoviai jiems padeda. Siuntė pinigų vienam jaunuoliui ir išleido jį į mokslus. Ir Kanadoje lietuviybės veiklai jis išleidžia žymią savo pajamų dalį. Lietuvių Dienos metu, miesto burmistrai visų lietuvių vardu padovanojo didelį, retą, ir labai brangų gintaro gabalą, jam pačiam padovanotą iš Lietuvos. Burmistras sakė, kad tokios dovanos nebuvo dar matęs. Dėl to, ir dėl kitų panašių priežasčių, burmistro įstaiga pasidarė atidara lietuvių reikams visą laiką.

Galima būtų šia proga pasakyti daug daugiau, bet užteks ir šių kelių žodžių, atiduodant šiam lietuviui užtarnautą pagarbą. Lietuviai dirba ne vien tik skambių, garsių pavardžių žmonės, bet daugiausia eiliniai lietuviai, nepastebėti, o kartais ir sąmoningai pamiršti. Ne generolai ir anais laikais iškovojo Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, bet eiliniai lietuviai, palaidoti kalneliuose. Ir dabar viskas pareina nuo eilinių, bet tikrų, svelko žvilgsnio, lietuvių. Vienas tokių lietuvių yra ir Juozas Šarapnickas.

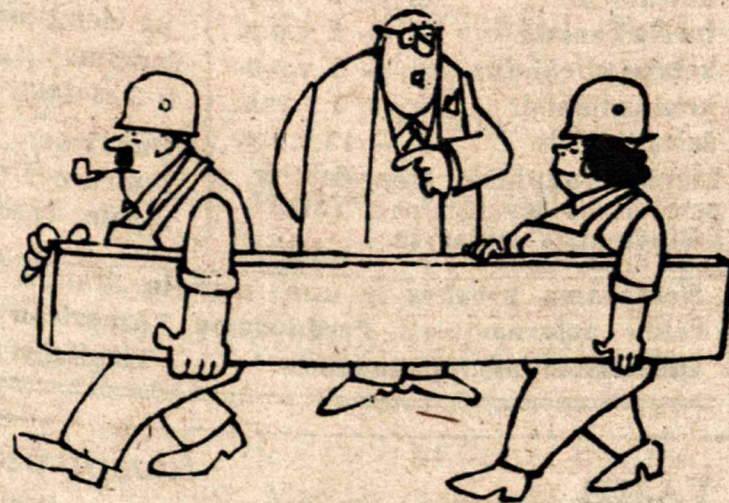
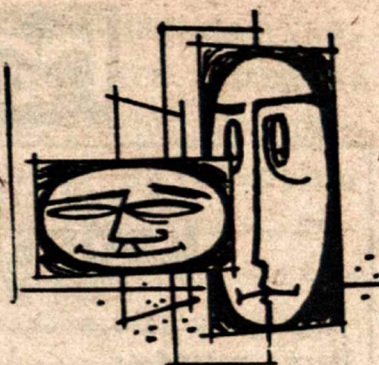
Mastis

calgary

Calgario Stampydės parodė dalyvavo lietuviai. Dvi pagrindines gatves užpildė minios žmonių. Vaikai pasipuošę kavbojų skrybelėmis ir užsisegę diržus su "si bullet" pistoletais užėmė geriausias vietas ant šaligatvių. Už jų įvairiaspalvė turistų, kavbojų, indijonų, hpių ir calgariečių. Ne kantriai laukė parado. Visi šią dieną nedirba. Kiekvienas jaučiasi esąs atvykęs iš prerijų į miestą atsigausti nuo deginančios saulės spindulių ir karšto lygumų vėjo, apsipirkti, pamatyti puošniai apsirengusias far-

(Nukelta į 16 psl.)

KREIVI VEIDRODŽIAI

— Kaip galima kalbėti apie vieną darbo užmokestį vyrui ir moteriai! Juk moters rankos trumpesnės!

Ar šie žodžiai žinomi?

baigys — penktas tos pačios moteries vyras: Pirmas vyr's, antras užkuryš, trečias užtupys, ketvirtas bobkalys, penktas bobos baigys.

DINGSTAM, IŠTAUTĖJAM...

VARDAI LAIKRAŠČIUOSE...

Išelvai nūn iš lėto nyksta ir jų, su gedulu, vardai kasdieną į dausas išvyksta ir nebegriš jau amžinai...

Kada tik laikraštį žiūrėti, mirimo rasi ten žinių... Ar verksi, ar labai liūdėsi, nebepakeisi nieku jų!...

Jaunieji prašo nebesiusti, tėvams numirus, jų spaudos... Ir kaip gali čia nenuliūsti, nykimą jausdamas tautos!...

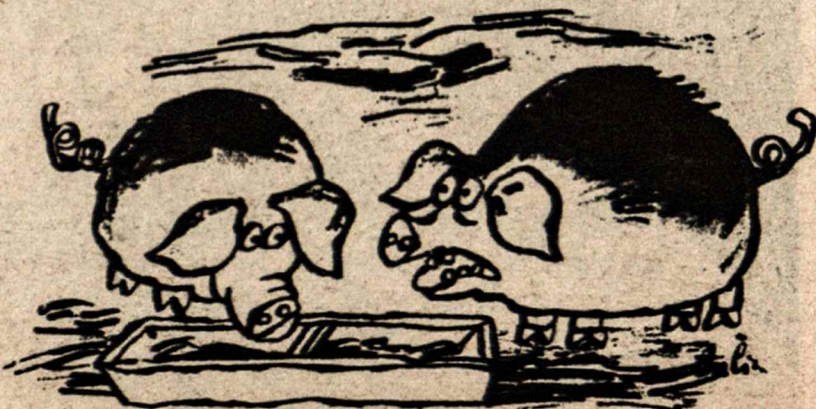
Arėjas Vitkauskas

RAŠAU LIETUVIŠKAI...

Nuėjęs į stelseną, radau daug papuleišeno visi jie runija - mat veja šunį... Ja! Trelnas, noizą darydamas, lekia - šunį tą vydamas...

Tai buvo fonės! Juokėsi žmonės. Vėliau - pirkau keikso svarą, paėmiau karą ir stėdi, ir svelkas grįžau prie leikos...

Arėjas Vitkauskas

— Tas tavo idiotiškas čepsėjimas mane krausto iš protol..

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ ŠKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

KAIP SENAS YRA VILNIUS?

Kada Vilniaus apylinkėse pradėjo žmonės gyventi?

Kalbant apie įvykius, datas, vietovės nereikia skaičių, faktų išpūsti, perdėti, kaip lygiai nereikia menkinti, žeminti, paneigti at pasiduoti suklaidinimui.

Maždaug prieš keletą mėnesių lietuvių kalba spaudoje pradėta rašyti, kad šiemet esą yra 650 metų nuo Vilniaus miesto įkūrimo. O iš okupuotos Lietuvos atvykstantieji net atsiveža tokiais metais pažymėtų prisegamų ženkliukų su Vilniaus pilies siluetu.

Numanant lietuvių tautos istoriją, tai visai neilgas laikotarpis. Kas ir iš kur tokia trumpą datą ištraukė? – Tai buvęs pirmasis Lietuvos karaliaus laiškas į Vokietiją.

Lietuvių istorikams nežinant tikslios Gedimino gimimo ir mirimo datos, be reikalo kreipiamas toks didelis dėmesys jo laišku į Vokietiją. Ar čia nebus sovietų / rusų – komunistų / išmonė mulkinti lietuvius jų sostinės pradžia?

Nėra jokio reikalo įrodinėti, žinoma, kad dabar rusai – komunistai visokiems būdais stengiasi ir menkina lietuvių tautos istoriją. Jie net lietuvių kalbai giminingumo ieško rusų kalboje /!/. Jiems labai paranku trumpinti

lietuvių istorijos amžių, tolygio ilginant rusų tautos istoriją. Lietuvos sostinei Vilniui primetę 650 metų amžių, kad atrodytų pasiekę daugiau ir tada rusų Maskva spindėtų bemaž senove.

Istorinės tautos sostinę pradėti nuo jos valdovo laiško, kažin ar yra tiksli. Prieš jį buvo ir kitų valdovų, ar gyveno žmonės su dabar mums nežinomais vadovavusių vardais. Senų valstybių miestų pradžia ne visad nustatoma nuo laiško parašymo pradžios.

Vilniaus apylinkėse žmonės gyvenę 11 a. prieš Kristų.

Iki pasisakys užsienyje gyvenantieji mūsų archeologai, pasinaudoju J. Jurginio, V. Merkio ir A. Tautavičiaus Vilniaus miesto istorija, 1968 m. išleista Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Istorijos Instituto. Tenai rašoma, kad dabartinėje Vilniaus srityje surasta mamutų, gauruotų raganosių kaulų, žemėje gulėjusių apie 12,000 – 14,000 metų.

"Atsiradus kad ir negausiai augmenijai ir apsigyvenus gyvuliams, paskui juos atėjo žmonės, įpratę medžioti. Tiek visoje Lietuvoje, tiek Vilniaus teritorijoje apsigyvenę pirmieji žmonės buvo medžiotojai ir žve-

jai". (20 psl.). Kiek toliau: "Visi šie suminėti radiniai sako, kad įvairiose dabartinio miesto vietose buvo įsikūrusios didesnės ar mažesnės gyvenvietės". Ir vėl: "Apie II – I tūkst. prieš m.e./prieš Kristų A.G./čia gyvenusių žmonių, kalba atrasti įvairių formų akmeniniai glūdinti darbo ir kovos kirviai. Jų rasta prie Vilnios, Aukštaičių gatvės rajone, Antakalnyje, buvusių žydų kapinių teritorijoje ir Vasaros gatvėje, Trinapolio apylinkėse dešiniajame Neries krante. Keletas akmeninių kirvių surasta ir šalia Gedimino pilies kalno". /20-21p./.

Kas tie autoriai, galima pasiskaityti Lietuvių Enciklopedijos XXXVI tome, o apie Jurginį ir X t. Jie tikrai neišpūtė, neiškėlė senosios Lietuvos praeities. Pacituoti gabaliukai tėra dalelytė tuo klausimu duomenų. Specialistai, istorikai, archeologai jų turi, be abejo, daugiau.

Vilniaus įkūrimo pradžios galima pradėti ieškoti prieškristiniais laikais. Tokios pradžios įrodymui nereikalaukime laiškų svetimiesiems, nes tada nebuvo mūsų šaliai suprantamo rašto. Rašytinės miestų istorijos pradėtės kur kas vėliau.

Paskiruose užsienio lietuvių laikraščiuose buvo ir yra šūksnių ir griežtų užuominų, kad turėtume iškilmingai minėti Vilniaus įkūrimo šventę, netgi nurodo trumpą datą. Taip, būtų gera minėti Vilniaus pradžios metus, jei tokie yra žinomi ar galimi nustatyti. Geriau nedaryti nei minėjimų, nei parklupti suklaidintuose.

Vilnius buvo, yra ir bus Lietuvos sostinė. Jis nepabėgs ir ten bus net kai mūsų nebus. Atatinkamiems mokslininkams reikia stengtis ieškoti ir nustatyti Vilniaus, kaip gyvenvietės, pradžią, kuri ir būtų Vilniaus miesto pradžia.

To pagyvinimui vertėtų čikagiečiams suburti

senąją mūsų istoriją besirūpinančius pasitarimams, gal net moksliniams Vilniaus pradžios tyrinėjimams. Ar į tokį būrelį nesutiktų įteiti dr. V. Šruogienė, prof. S. Dirmantas, V. Liulevičius, V. Žemaitis, J. Dainauskas, B. Kviklys ir jų pakvietieji. Gal jie galėtų pasitarimus daryti Lietuvių Istorijos Draugijos metraštininkės Alicijos Rūgytės patalpose? Iš toliau reikėtų paprašyti talkos archeologų dr. J. Puzino, dr. M. Gimbutienės ir kitų, jei pasitariantiems atrodytų reikalinga.

Manau, okup. lietuviai plačiai garsinti tikrąją Vilniaus miesto pradžios datą negali. Jie yra verčiami garsinti jiems Kremliaus pasiūlytąją.

Algirdas Gustaitis

montreal

PAIEŠKOMA Juzė Tamulevičiūtė, dukterė Petro, išvykusi iš Zavilių km. Varėnos valsčiaus į JAV - bes 1935 metais. Paieško Vacys Tamulevičius, 87 Rachel W. Montreal 131, P. Q.

REIKALIGA namų ruošai prie dviejų žmonių moteris. Atlyginimas 50 dol. savaitėi. Televizija ir kiti patogumai. Skambinti: 935-1847 arba 482-6543.

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED, BLUE knygose JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovui: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikų saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

(vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Skambinkite visokiais atvejais telefonas: 366-6237, 3696.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

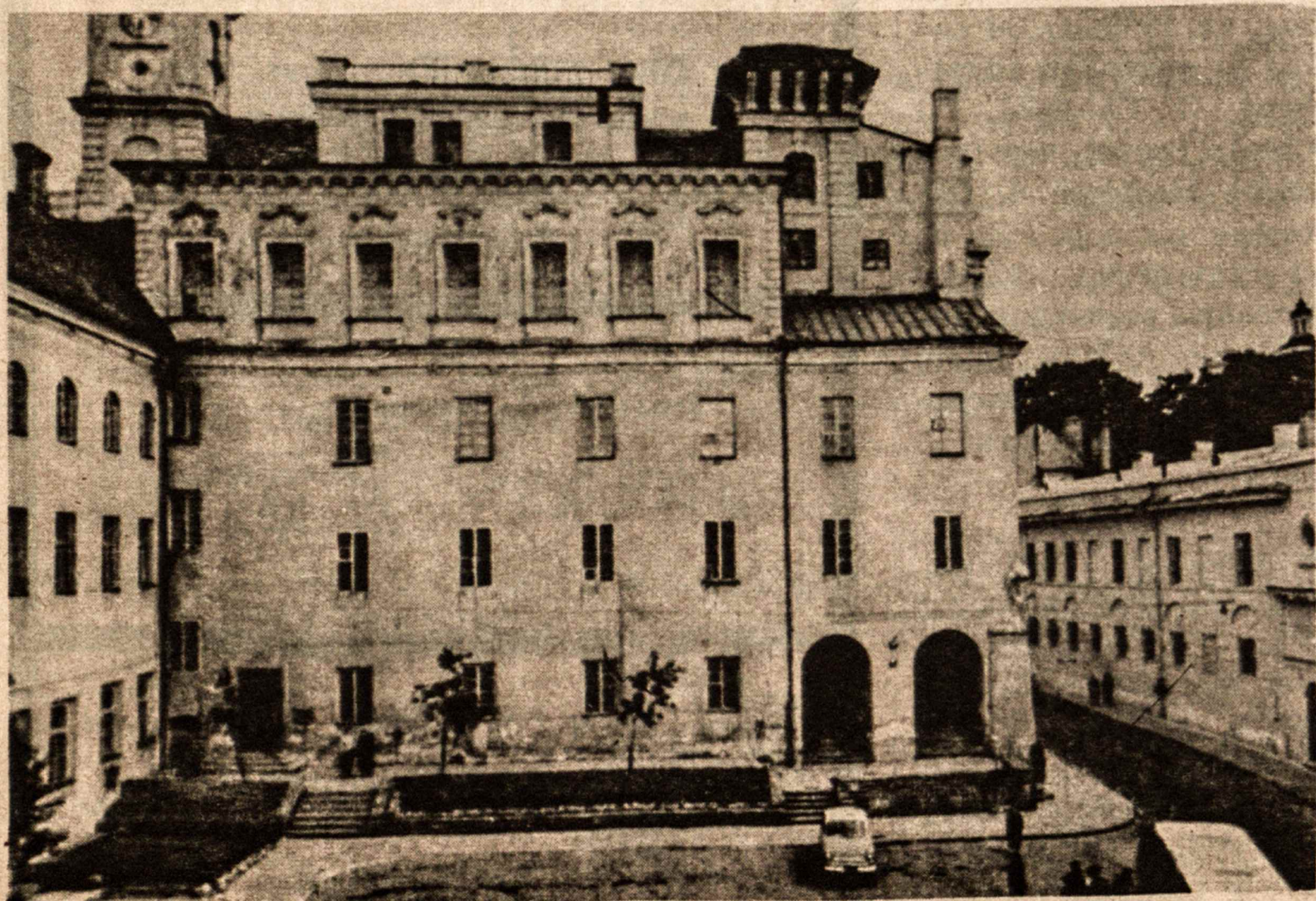
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Vilniaus universiteto centrinis rūmai

MIRĖ CHORO SENIŪNAS

Amžinybėn palydėjome Jurgį Susčevičių, kuris po ilgos ir sunkios ligos mirė liepos 9 d. Vėlonis nuliūdime paliko žmoną Lidią, dukterį studentę Juratę ir Šv. Kazimiero parapijos choristus, nes jis buvo ilgametis choro seniūnas.

J. Susčevičius buvo ūkininko sūnus, kilęs nuo Liubavo Marijampolės apskrįčio - suvalkietis. Technikos mokyklą baigęs, dirbo Vilniuje, gyvai įsijungęs į Lietuvos gyvenimą. Priklausė Čiurlionio ansamblui. Raudonajai Armijai užėmus Lietuvą, išvyko į Vokietiją. Po karo gyveno William Teck stovykloje, kur susipažino kaunietę Lidią Grinaite, kuri tapo jo gyvenimo draugė - žmona. Tolimesnį gyvenimą tęsė Kanadoje - Montrealyje. Turėdamas techniko gabumus, dirbo vy-

Jurgis Susčevičius

resniuojų Lockweld and Forge Companijoje, kurioje išdirbo 20 metų.

Jurgis mylėjo žmonės o ypač draugus, kurių tarpe ir jis buvo visų my-

limas. Turėjo stiprų ir gražų boso balsą. Buvo pareigingu ir sumaniu seniūnu. Kad ir ligos palmtas, iki jėgos jam leido, dar giedojo bažnyčioje. Niekados nesiskundė, niekados neatsisakė padėti kitų reikaluose. Anot, klebono dr. F. Jucevičiaus žodžių: "...netekome žmogaus, kuris mums buvo taip reikalingas" (gedulingų pamaldų metu).

Ilgai neužmiršime mūsų choro seniūno Jurgio Susčevičiaus, kuris taip nesenai buvo mūsų tarpe.

Tebūna jam šviesa amžinybėje.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos
Narei

ZINAI PIEČAITIENEI

mirus, jos vyrui, sūnums ir artimiesiems
reiškiame nuoširdžiausią užuojautą -

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

MONTREAL

TEL.: 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-4024

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

● Skautų stovykla baigsis liepos 29 d. Visus esamus ir buvusius skautus ir visus Montrealio lietuvių kviečiame atsilankyti į Baltiją, stovyklos uždarymą. Stovykloje ir svečiai galės gauti skautus pietus.

Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,

11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681.

MIRUS ZINAI PIEČAITIENEI,
jos vyrui Juozui, mūsų bendrovės direktoriui, sūnums ir visiems giminėms
nuoširdžiausia užuojauta -

**VALLEE BLUE SKI
CENTRE INC.**

† **A ZINAI PIEČAITIENEI** mirus, jos tėvus, mielą Juozą netekusį mylimos žmonos, visus 4 sūnelius netekusius brangios mamytės ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir šioje skaudžioje valandoje liūdime kartu -

Vilgalių ir Kibirkščių šeimos

† **A ZINAI PIEČAITIENEI** mirus, jos vyrui Juozui, sūnums bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą -

Blauzdžiūnų šeima

ZINAI PIEČAITIENEI mirus, šeimą, artimuosius ir draugus širdingai užjaučia ir kartu liūdi -

Bukauskų šeima

ZINAI PIEČAITIENEI mirus, jos vyrą Juozą ir sūnus giliai užjaučiame

A. ir R. Knystautai

Mirus **ZINAI PIEČAITIENEI**, nuoširdžiausiai užjaučiu jos vyrą Juozą, vaikus ir visus artimuosius -

Vida Remeikienė

NE DAŽNOS TOKIOS
ATOSTOGOS

Leonas Gureckas daugelį metų dirbęs Keating Ford Co. ši pavasarį perėjo atsakomingsiems pareigoms (Sales manager) į Montreal West Automobile kompaniją. Pradedamas dirbti naujoje darbovietėje taip gerai užsirekomendavo, kad ir atostogas jau gavo. Jis su šeima atostogavo turimoje vasarvietėje Palangoje. Su jais kartu praleido atostogas Leono brolis kun. dr. Feliksas Gureckas ir sesuo Ona Bakaitienė iš Chicagos. Tai tikrai Leonui nedažnos tokios atostogos. L. Gureckas planuoja kaip po atostogų geriau pritaikyti mašinų pardavimą lietuviams, kad jie galėtų pasinaudoti jo pasitarimu. (žiūr. skelbimą 16 psl.).

● Rugpjūčio 5 d. 2 val. p.p. per prancūzišką radijo stotį, FM bangomis, bus pristatoma lietuvių tautos liaudies dainos, lietuvių ir prancūzų kalbomis. Parašykite laiškus į šią radijo stotį padėkiant už programą, tai padės ir vėl pasigarsinti.

Sezono užbaigimas

Aušros Vartų choras atgiedojo paskutines pamaldas birželio 24 d. išsiskirstė vasaros atostogoms.

1972 - 73 metų sezonas buvo ilgas ir pilnas kruopštaus darbo. Per tą sezoną reikėjo eiti Lietuvos bendruomenei ne vieną kartą pagalbon. Pirmiausia Kanados Lietuvių dlenoje choras atliko dalį programos ir taip pat giedojo iškilmingų pamaldų metu, lapkričio mėnesį choras surengė metinį koncertą, į kurį atsilankė gausus skaičius montrealiečių, išpildė programą Liet. Kariuomenės šventės, "Klaipėdos krašto 50 m. atvadavimo", Liet. nepriklausomybės šventės ir "Birželio Išvežtųjų" minėjimuose.

Choro vyrų oktetas yra kviečiamas gledoti vestu-

vėse ir atlikti programą valšių metu ir yra numatyta jų išvyka Torontan.

Per praėjusį sezoną A.V. choras ir oktetas papildė savo repertuarą 18 pasauliniais ir bažnytiniais naujais kūriniais. Nuoširdžiai ir kruopščiai dirbdama choro dirigentė Mme. Madeleine Roch pasiekė pasigėrėtinų rezultatų su abiem vienetais. Į A.V. chorą įstojo nauji nariai: Irene Koncevičiūtė, Antanas Mickus, Arvydas Blauzdžiūnas, Algis H. Adomonis, Polonaras Čiarniauskas. Grįžo į mūsų chorą Milda ir Vytautas Murauskai ir Elvyra Celtorienė. Neaplenkė ir mirtis šios šeimos, nes mirė ilgametė choristė Marija Sinienė. Pensijon pasitraukė Bronė Lukoševičienė.

Ateinantį sezoną bus ypatingai plečiamas bažnytinis repertuaras ir

ateity bus stengiamasi šiuo pasidalyti plačiau su visuomene.

Numatoma du koncertai: gavėnios metu religinis, o vėliau pavasario metinis koncertas. O po to ir viena kita gastrolių ir tolimesnes lietuvių kolonijas.

Užbaigus nelengvą darbo sezoną, užsitarnautai išėjom atostogoms. Buvome užkvieisti apsilankyti į Laurentijos kalnų pas p.p. Kete ir Walter Gentemanus į jų šveicariško stiliaus gražią vilą, kuri stovi beveik pačioje kalno viršūnėje.

P.W. Genteman būdamas nelietuvis ir nekatalikas, lankosi mūsų bažnyčioje pamaldose su visa šeima ir niekada neapleidžia mūsų koncertų, o p. Kete, nuo pat choro pradžios, yra mūsų choro ištikimas altas.

Blogam orui esant, pradėjom kelią su geru pavėlavimu nuo savos bažnyčios. Lietus mums ne naujiena, bet šį kartą tikėjomės nuo jo pabėgti ir bevažiuojant laurentijos greitkelio dangus pradėjo blaivyti, o kai atsidūrėme Chantecleir (Gaidžio) dvare prie Val David, lietus nustojo. Tai buvo kelionės galas pačioje kalno viršūnėje ir

K. ir W. Gentemanų namai.

pradėjome bijoti ar autobusas nenuriedės važiuodamas šalia "bedugnės". Bet prityręs vairuotojas vėžlio žingsniu privežė mus pas laukiančius šeiminius.

Pirmiausia nustebome prieš akis atsiskleidusią grožio panoramą ir nors diena nebuvo per daug saulėta, bet kai kuriuos suviliojo panardyti kartu su upeteliais ežere, o kiti naudojosi proga pasivaikščioti kalnų takais ir

pasidžiaugti gamta. Kada nuovargis apėmė išlepusių miestiečių raumenis, susirinkome vilon - skaniai pasistiprinti keptom dešrelėmis ir kitais priedais, kuriuos vaišingi šeiminkai patiekė išalkusiai miniai.

Smagiai besisvečiuojant nė nepastebėjom atslinkusio vakaro. Nenoromis teko atsisveikinti su maloniais šeiminkais ir vėl grįžti Montrealin.

A. Keblys

PASINAUDOKITE ŠIUO PATARIMU

Pasinaudodami mūsų pataravimu, geriausiai paremsite savo gimines Lietuvoje. Mūsų patarimas padės Jums apsispręsti, kas Jums bus naudinga ir praktiška.

Vasaros ir rudens sezonui, specialiai siūlome šias prekes, kurių maitas jau įskaičiuotas į kainą:

- Nepermatomo nailono medžiaga suknelei. \$ 12.00
- Gefiuro medžiaga suknelei. \$ 14.00
- Crimplene medžiaga su blizgučiais. \$ 18.00
- Gėlėta arba ornamentais crimplene medžiaga. \$ 15.00
- Lygi crimplene medžiaga suknelei. \$ 12.00
- Dirbtinis mink kailis paltui. \$ 48.00
- Dirbtinio nailoninio kailio paltui medžiaga. \$ 27.00
- Labai gera vilnonė moteriškiems paltams medžiaga \$ 36.00
- Nailoniniai išveiginiai marškiniai. \$ 9.00
- Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų. \$ 9.00

Parukai su įskaičiuotu maitu nuo \$24.00 iki \$60.00.

Priimame užsakymus auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus del tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7032, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

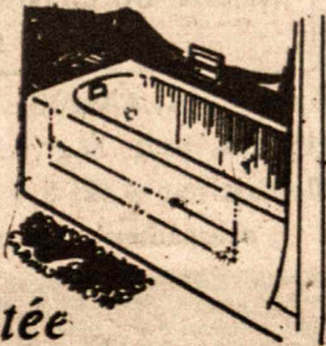
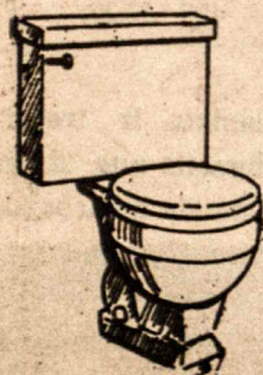
VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

SVEČIAI IŠ EUROPOS

Dr. profesorius Romo Knystauto šeimoje (Shawbridge), kelias dienas svečialavosi mokslininkai iš Prancūzijos, Dr. prof. H. GUENOCHÉ Université de Provence Centre de St. Jerome - Marseille ir to paties universiteto panelė C. SEDES attache De Recherche au CNRS (Centre National De La Recherche Scientifique) Jie atlieka mokslinį bendradarbiavimą McGill universitete su R. Knystautu. R. Knystautas aprodė Montrealį, kartu ir lietuvių Aušros Vartų bažnyčią ir Lac Sylvere lietuvių vasarvietę - Baltijos stovyklą. Taip pat supažindino su lietuvių visuomeninės dalia ir kultūrine veikla. Aldona Knystautienė svečius vaišino lietuviškais valgiais, kuriuos valgydami gyrė.

A.A.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3823

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

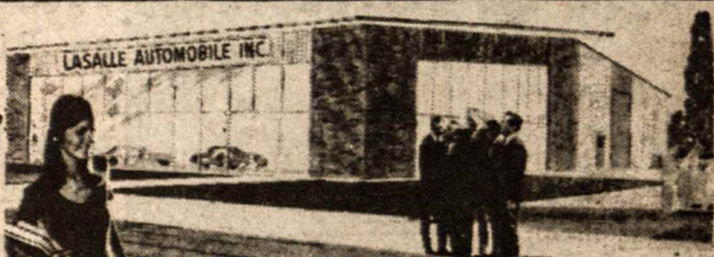
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

P A R D A V I M A S

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairių ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisyimas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 355-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisyimas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisyimas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtyys. Sav. G. Desrochers

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisyimas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

K V I E Č I A M E V I S U S !
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

GEGUŽINĖ,

kuri įvyks š. m. liepos 29 d., sekmadienį, Skruibio vasarvietėje,
Pointe Fortune, Que.

ATVYKITE! SUSITIKSITE DRAUGUS BEI PAŽISTAMUS
IR LINKSMAI PRALEISITE LAIKĄ SAULĖTOJ
GAMTOJ, ŠVARIAM ORE, ŠALIA
ŽAVINGOS IR ŽUVINGOS
OTAVOS UPĖS!

Veiks muzika ir visi kiti svečiams pasitarnavimai.

L A U K S I M E !

NL atostogos

CALGARIS...

(Atkelta iš 12 psl.)

rių dukras ir bendrai su draugais ir "strangers" pasišmonėti. Visų nuotai-
ką kelia dūdų orkestrai, smalsčiai žygiuojančios majoretės ir senuosius laikus vaizduojančios iš-
puoštos platformos. Šiais metais be Royal Mounted Canadian Police, kuri šventė savo 100 metų sukaktuves Stampyde parade dalyvavo "naujieji" kanadiečiai: danai, suomių su švedais, vokiečiai, vengrai, olandai ir taip pat bendrame tautybių mišinyje estai, latviai ir lietuviai. Pabaltijo tautų vėliavas laikė pasipuošę tautiniais rūbais jaunimo poros. Lietuviai prie tautinės vėliavos turėjo ir vyti (Vytis, valstybės ženklas, nelabai tiko proga demonstruoti, bet buvo manoma kad padarė išpūdį televizijos žiūrovams). Stampyde parade patekti nėra dideli sunkumų, bet geram pasirodymui reikalinga pinigų. Šiais metais platformos paruošimą apmokėjo miesto valdyba. Stampyde parodos aikštėje, foto parodos kataloge buvo minimas ir Lietuvos vardas; bet Lietuvos foto mėgėjai nepateko į stendus. Kavbojų šventė trukusi 10 dienų buvo baigta įvairiaspalviais fireverkais, kurie buvo girdimi ir matomi visam mieste. Kitais metais manoma atvyks milijonas žiūrovų. C.C.

VIEŠNAGĖN Į AUSTRALIJĄ

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pakviesta, solistė Gina Čapkauskienė išvyksta koncertuoti į kengūrų tėvynę. Australijos lietuviams Gina dainuos Newcastle, Sydnėje, Camberroje, Melbourne, Geelonge ir Adelaidėje. Gina tenai vyksta kovo pradžioje 1974 m. ir galvoja užtrukti 2 mėnesius.

- Mirė Emilija Mackevičienė 78 metų ir G. Grimailienė 65 m. amžiaus.
- Pranas Minelga ir Jonas Rimkus buvo susirgę ir gulėjo Royal Victoria ligoninėje.
- Pranas Kumza sunkiai sužeistas važiuojamos mašinos, kurio nelaimė

įvyko prie jo turimos vasarvietės Rigaud, P.Q.

- Kostas Toliušis su V. Lapėnaičiu atostogas leidžia Cape Cod prie Atlanto. Ten vasaroja ir daugiau montrealiečių, bet kol kas žinomi tik S. ir Ip. Tauteriai.

- O. Lapenaitienė su dukra ir sūnum išvykę į Vokietiją, o sūnus Petras į Vancouverį.

DĖMESIO LIETUVIAMS

W. Lapenaičio - Gen. Construction Reg'd. biznis atsitiktinai yra nupirkęs didelį kiekį alyvinių lauko ir vidaus įvairių spalvų dažų. Nepraleiskite progą nenusipirkti, nes tie dažai parduodami paskiškai pigiomis kainomis. Skambinkite jo telefonu. (žiūr. skelbimas 13 psl.).

Iš nuotraukos matosi kaip maloniai laika leidžia piknikautojai Skruibio vasarvietėje. Senesnieji pavėsyje turtingai apsikrovę stalus šnekučiuojasi ir klausosi veikiančios muzikos. Jaunieji mėgsta kamuolių ar ką kitą žaisti saulės atokaitoje.

Šaulių kultūrinis savaitgalis

Montrealio Lietuvos Montrealio Baltijos sto-
Karaliaus MINDAUGO vyklavietėje Lac Sylvere,
šaulių kuopos Kultūrinė 1973 m. rugpjūčio mėn.
3 - jų Dienų Štovykla KLB 3 - 4 - 5 dienomis.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

Žemiausios kainos! MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.5%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 m. 6.5%
Term. ind. 2 m. 7.0%
Term. ind. 3 m. 7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekilm. turto 8.5%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau- Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa-
vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.